

S'Arenal

de Mallorca

PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LA COMARCA DE S'ARENAL

ANY. IX NÚMERO 177

15 D'AGOST

PREU: 75 PTES.

LAVAUTO ARENAL

- Compra-Venda d'Automòvils
- Rentat automàtic en 10 minuts
- Canvi d'Olis

Ctra. Militar, 217
07600 s'Arenal
DAVANT L'AMBULATORI
Tif. 26 56 18

S'Arenal de Mallorca

Aqua-City patrocina la correguda d'Andreu Caballero a la París-Dakar

Andreu Caballero, atleta arenaler, participarà en la pròxima cursa de la París-Dakar, però ho farà sense cotxe, camió o moto, ho farà a peu, enrolat en un equip francès d'atletisme ja que no ha trobat companys de l'Estat espanyol que el vulguin acompanyar.

No serà la primera vegada que Andreu Caballero participi a la París-Dakar, l'any passat ja ho va fer, però hagué d'abandonar abans de l'arribada a Dakar.

Aqua-City de s'Arenal serà el sponsor d'aquest atleta arenaler, el qual, per entrenar-se, farà de 15 a 25 quilòmetres diaris, presumiblement damunt arena. Pel desembre, quan es doni la sortida a sota de la torre Eiffel, Andreu Caballero partirà, a peu, cap a Dakar. Li desitjam molta sort.

Un exemplar
d'aquesta
revista serà
regalat a totes
les famílies de
s'Arenal-Sud.
La propera
quinzena la
regalarem a
les famílies de
s'Arenal-Nort.

Els
interessats en
fer-hi
publicitat
poden
telefonar al
265005 o
transmetre la
publicitat al
telefax
269941.

BINGO BAHIA DE PALMA

SALA DE JOCS

SERVEI DE CAFETERIA
XOCOLATA AMB ENSAÏMADES
ENTREPANS I PLATS VARIATS

AL SERVEI DE S'ARENAL I
DE MALLORCA

CADA VESPRE A PARTIR
DE LES NOU

AQUACITY.

Autovia Palma-s'Arenal quilòmetre 15
Presentant aquest cupó, els nins i nines fins a
10 anys, acompanyats del pares, podran
entrar de franc a l'Aquacity de s'Arenal.

Estiu de 1989

BAZAR BAHIA DE PALMA

* PERFUMERIA

* MODA

* SABATERIA

* BOSSES

LIQUIDACIÓ TOTAL

TOT A PREU DE COST

Camisses a 1.000 ptes.
Vestits de bany a 1.000 ptes.
HOTEL BAHIA DE PALMA

Carrer de l'Exèrcit Espanyol, 74
S'Arenal de Mallorca

Telèfons útils a S'Arenal

A la part de Ciutat

Ajuntament	727744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13'30 i 15'00)	727643-727644
Bombers	281250-290017
Residència de l'assegurança social	289100
Creu Roja de Ca'n Pastilla	264040
Polícia Nacional	091
Polícia Municipal	092
Polícia Municipal de S'Arenal	490503
La Porciúncula	260002
Tele-Taxi	401414
Radio-Taxi-Platja	755440

A la part de Llucmajor

Ajuntament	660050
Oficina de S'Arenal	264071
Bombers	660756
Polícia Municipal	661767
Guardia Civil	264121
Taxi	263745-263538
Parròquia	263265
Aigua potable a domicili	261426
Associació de Veïnats	265005
Grues Sampil	264193
Servici Municipal d'aigües SOGESUR	262493

S'Arenal de Mallorca

Aquest periòdic surt cada quinze dies. Se pot trobar als quioscos de S'Arenal, Ca'n Pastilla, Es Coll, Son Ferriol i Sant Jordi. Subscriviu-vos-hi

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom

Carrer

Població Tel.

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 900 Ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc Suc.

Compte n.º Titular

☐ Comptat Firma

Ompliu aquesta tarja i envieu-la al Camí

Camí de les Pedreres, 132, s'Arenal

S'Arenal de Mallorca

Damià Sastre, «Premi Agrícola de l'Any»

Tomeu Sbert

L'hoteler Damià Sastre ha rebut en els darrers anys nombrosos premis valorant la seva valua en la tasca de la ramaderia.

Damià, dies passats, reuní els seus col·laboradors i treballadors que feren possible, fa uns mesos, que fos elegit «Personatge Agrícola de l'Any», concurs convocat per un periòdic local.

Can Pastilla

Romeria dels residents gallecs

Manolo Manjón

El mateix dia que començava a Santiago de Compostela la celebració de la Diada de la Pàtria Gallega, o Festa de Santiago Apòstol —com lo vulguin dir—, els nacionalistes, o els religiosos —com vulguin—, aquí, a Can Pastilla, feren una trobada una gran quantitat d'integrants de la colònia gallega de Mallorca per celebrar la seva Romeria tradicional.

L'acte era organitzat pel Centre Gallec de Mallorca, el president del qual és l'arenaler d'adopció, encara que gallec de naixement i convicció, Luis Fernández Pombo. La celebració començà amb un acte religiós a la una del migdia a l'església de Can Pastilla. Després els nombrosos socis es traslladaren al Centre Gallec juntament amb amics i invitats, al «Cortijo Vista Verde», on tingué lloc un dinar de germanat seguit d'una grata sobretaula, amb «morriña» inclosa.

Ja a les primeres hores del capvespre, la festa es dirigí a l'al·lotge, amb una festa infantil en la qual els joves gallecs gaudiren d'allò més.

A les vuit del capvespre, els assistents, per agafar

Fernandez Pombo acompanyat de gallecs vestits de gala.

forces, consumiren una típica «sardinada» i, per acabar, hi hagué un ball amb orquestra, una «queimada» i un brillant fi de festa.

Hem de significar l'actuació especial del cantautor gallec Gonzalo Axeitos, així com la col·laboració de la Direcció General de Relacions amb les Comunitats Gallegues, depenent de la Xunta de Galícia.

NO COMPRIS...LLOGA

EINES DE BRICOLAGE & MATERIAL PER LALLAR
EINES DEL CAMP & EINES DE CONSTRUCCIÓ, I MÉS COSES...

BITS «N» BOBS

CARRER DE L'EXERCIT ESPANYOL, 47
TEL.: 266832 S'ARENAL DE MALLORCA

ELECTRÒNICA *El Gaucho*

Reparació de TV i vídeos de totes les marques.
Radio - cassettes. Instal·lació d'antenes
collectives, individuals i parabòliques.
Radio de cotxes.

Carrer de Mallorca, 2 - Tel.: 263423
S'ARENAL DE MALLORCA

S'ARENAL DE MALLORCA. Publicació independent de la Comarca de s'Arenal. Edita: Associació de Veïns. Director: Mateu Joan i Florit. Depòsit Legal PM-473-80. Imprimeix Hora Nova, S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 132 - Apartat de correus 124 - 07600 - s'Arenal de Mallorca. Telèfon: 265005. FAX 269941

Editorial

El Cas Macià Manera

Ha estat gros! Tothom no xerra d'altra cosa: a la premsa, als cafès, pel carrer, a les tertúlies a la fresca, dins les botigues, a les terrasses nocturnes dels bars, a les coes dels supermercats... Tothom hi ha dit la seva, si bé coartats per la por. Els comentaristes polítics no surten del seu estupor. Tots se demanen: ¿Com és possible que a Mallorca, l'illa de la calma, la perla de la Mediterrània, "la hociña de plata", també passin coses com aquestes? Això no s'havia vist mai, afegeixen tot d'una amb un aire d'hipòcrites escandalitzats. La detenció del jove montuïrer, Macià Manera, acusat de pertànyer a l'organització armada independentista Terra Lliure i d'haver col·locat un artefacte explosiu contra Hisenda i el monument feixista de Manacor, ha desfermat tota mena d'especulacions, sectarismes i apassionaments. Ara, passats uns quants dies, S'ARENAL DE MALLORCA, també hi vol ficar cullerada i ho farà recordant una antologia de declaracions fetes des de 1986 ençà i que ara tothom vol ignorar i tapar davall set pams de terra:

GABRIEL CANYELLES (President del Govern).- "l'actitud del Govern Central està fent que creixi realment el sentiment nacionalista i independentista en indrets on no formava part de la idiosincràcia de la població, com per exemple a les illes" (Avui 14.VI.1988). Segons Canyelles, infraestructures i serveis "que haurien d'estar a nivell europeu en molts casos són africans. (...) No som escoltats ni atesos. No tenim competències per resoldre els nostres dèficits en sanitat, aigües, ensenyament, i els qui tenen les competències no ens fan cas" (Avui 29.VII.1989). **MIQUEL DURAN** (historiador i militant d'Unió Mallorquina).- "L'encapçallament centralista del govern de Madrid ha induït canvis molt significatius en l'actitud de la dreta balear, que d'una posició inicial de forta resistència davant el fet autonòmic ha passat a demanar una ampliació de les competències i sobretot, un sistema de financiació suficient per atendre les necessitats de la Comunitat Autònoma. I amb raó que li vessa pels quatre costats!" (D16 18.VI.1988). **JOAN MIR** (Professor de la UIB i militant d'ERC).- "Quan tot això culmini, les autonomies entabanades com la nostra s'hauran d'espavilar perquè la depredació serà més forta que mai, però també serà més clar que mai l'exemple de les autonomies rebeques. La docilitat no és bon negoci i contribuir com si fóssim suecs per tenir els telèfons, les carreteres, i la sanitat guineanes arribarà a ser inaguantable. Aleshores veurem que ens encortaven amb si guanyarà la dreta o l'esquerra, quan el resultat, el pressupost, era, si fa no fa, el mateix, perquè aquí, guany qui guanyi, cada pesseta que torna ens consta (sic) un duro d'imposts" (D16 18.X.1988). **PABLO LLULL** (periodista).- "Tots els habitants d'aquestes illes som uns desgraciats autonòmicament parlant, definició que s'aclareix per simple comparació. Des d'aquí no en tenim ni idea del que s'està fent a la península, a través de les respectives autonomies. Si tinguéssim una lleu noció de la veritat, ja hauríem recorregut a la sublevació general" (Balears 12.IV.1989). **JOAN VERGER** (President del Consell Insular de Mallorca i natural del mateix poble de Macià Manera).- "Es que acabaran per fer-nos tornar a tots abertzales, si bé admet que abans no ho érem" (Balears 23.VII.1988). **MIQUEL SEGURA** (Periodista).- "Com sempre l'absurd ve de Madrid. (...) El que hem de fer és esperonejar la consciència de la nostra gent, perquè com més aviat tenguem clar qui som i d'on venim, més difícil serà que des de Madrid es posin entrebancs a la recuperació del nostre esser col·lectiu. (...) Està ben vist i provat que de Madrid no ens arriba res de bó, i per això mateix caldrà adoptar posicions més radicals. Aquells que pensàvem que podíem esperar un tracte no ja benefactor, sinó tan sols just, anàvem ben errats de comptes. Convindrà que, una vegada més, aprenguem la lliçó" (D16 1.VII.1988). **APLEC** (Associació de Professors en Llengua Catalana a Balears i Pitiüses).- "La premsa de les illes Balears camina cap a una esquizofrènia autodestructora ja que, per una part, es veu obligada a denunciar l'espoliació fiscal, el col·lapse de Correus i Telefònica, el caos del control aeri, la calamitat de Son Dureta, la discriminació econòmica de Balears en carreteres, en pensions de jubilació, en l'administració de justícia, en la distribució d'ajudes dels programes FEDER i VALOREM, en el dèficit de quatre-cents llits de la sanitat pública i tot un enfilall més de desastres d'aquesta mena a què ens sotmet la desídia i la mala bava d'una administració colonial espanyola que tan sols es recorda dels mallorquins a l'hora d'escurar-nos les butxaques amb impostos; i per altra part, té la irresponsabilitat i la miopia històrica de sortir a camí a la mort i fomentar la colonització lingüística, mental i cultural" (DM 29.VIII.1988). **ALEXANDRE FORCADES** (Conseller d'Economia i Hisenda del Govern indígena).- "Hem d'adoptar una actitud reivindicativa i fins i tot independentista davant el Govern de Madrid. No hem de tenir por de defensar la nostra autonomia i els nostres diners. Ja n'hi ha prou d'anar amb temors i de mantenir-nos dins una actitud de colonialisme" (Avui 4.IV.1988). "Com podem acceptar com a bona l'Espanya de Castella, si ens va ser imposada per la força de les armes? (...) hem sofert la dictadura sucursalista que ens imposaven els funcionaris o els militars vinguts de fora. (...) De fet estic convençut que la dreta mallorquina està obrint els ulls, d'ençà que té responsabilitat del poder. Quan et fermen de mans i peus, t'adones de quin és el pelatge del teu contrincant" (El Temps 18.IV.1988). "Fa dos segles hauria demanat la independència (...) l'actuació del Govern Central amb el seu repartiment de fons matarà la gallina dels ous d'or" (DM 18.IX.1988). **ENRIC RAMON FAJARNES** (Ex-batlle d'Eivissa i diputat del PP al Congrés).- "Balears és una comunitat penalitzada pel Govern socialista" (UH 3.V.1989). **JOSE MARIA LAFUENTE** (Candidat al Parlament Europeu pel PP).- "la sensibilitat política del Govern Central a l'hora de portar a terme la distribució del fons estructurals de la Comunitat Europea, en especial les ajudes del FEDER, ha estat nul·la" (DM 3.VI.1989). **ANTONIO ALEMANY** (Periodista).- "l'atenció que han merescut les Balears a González no és que hagi estat

nul·la -tant de bol- sinó que ha estat objecte de conductes que van des de l'agressió fins a la desatenció pura i simple" (...) "D'ençà que Felipe González és al poder, els habitants de les Balears han vist augmentar un cent per cent! les recaptacions de l'Estat en aquestes illes. ¿I què ha fet Felipe González amb aquests doblers? ¿Revertir-los a Balears en forma de carreteres, obres públiques, majors dotacions de les transferències assistència als necessitats, treballs per als aturats o d'altres actuacions estatals? No, s'ho ha emportat tot a Andalusia i Extremadura, i ha permès que poc a poc ens descapitalizàssim i anem convertint en anèmica la vaca que amb tanta fruïció muny el socialisme al poder" (Sovint núm. 17 4.VI.1986, pàg. 5). **MOVIMENT DE DEFENSA DE LA TERRA**, Assemblea de Mallorca.- "Mallorca és la colònia penitenciària que té tota metròpoli i on destina tota la porqueria que li molesta. Des dels pollastres congelats que ja han caducat, fins a l'instrumental tècnic que fan servir els nostres controladors aeris de Son Bonet quan a Alemanya ja han estat renovats tres vegades". (Parlant clar s'entenen" núm. 1, octubre 1988). **PLANAS SANMARTI** (Periodista).- "Com a ciutadà d'aquestes illes me sembla poc satisfactori que el president de la "Comunitat Autònoma" hagi de viatjar a Madrid, acompanyat de dos "consellers", per a més o manco pidolar dos-cents milions de pessetes" (UH 18.II.1989). **NADAL BATLE** (Rector de la Universitat de les Illes Balears).- "La gent assumirà el nacionalisme quan compregui la injustícia distributiva que se practica amb nosaltres" (Sovint núm. 22 9.VII.1986 pàg. 11). **FRANCESC ALBERTI** (President de la CAEB).- "Me preocupa des que tenc ús de raó, la poca conscienciació que té el poble balear, que som els eterns oblidats de successius governs espanyols centralistes en el curs de la història, fins que últimament s'han acordat de nosaltres per sucuar-nos amb impostos. (...) "tradicionalment hem estat orfes de tota ajuda estatal" (...) "som els ciutadans de Balears els qui més pagam pels escassos i en moltes ocasions nuls servicis que ens presta l'administració centralista" (UH 9.VIII.1988).

El cas Macià Manera constitueix una manifestació del ressentiment que puja impetuós des de la fondària de segles enrera. S'equivoquen tots aquells que ho consideren una mera anècdota. Quelcom molt profund està canviant dins la societat mallorquina que a poc a poc redescobreix l'orgull de raça, la dignitat i valentia que temps enrera mallorquins memorables com Joanot Colom, Lo Tort Ballester, Pau Casanoves etc. etc. demostraren de sobres. Fixem-nos que a l'hora de denunciar la brutal explotació a què estam sotmesos, no hi ha diferències bàsiques entre el que diu la dreta i l'esquerra mallorquina. Aquesta és una passa qualitativa que marca una fita històrica i inicia un camí sense retorn, cosa que demostra que ens trobam davant un autèntic litigi colonial entre Mallorca i Madrid, és a dir, entre mallorquins i forasters o, en darrer extrem, entre catalans i espanyols. Tota la premsa forastera de ciutat que ara s'ha apressat a lapidar Macià Manera, no hauria d'oblidar tan fàcilment, hipòcrites! els editorials que cada dos per tres se veu obligada a dedicar als estralls de la colonització espanyola amb títols tan expressius com "Más dinero para Madrid" (Bal. 15.I.1989), "Balears, un agravio tras otro" (D16 14.IV.1989), "Carreteras: nuestro potro de torturas" (UH 12.VII.1988), "Correos, todavía peor aunque parezca imposible" (Bal. 27.IV.1989), "La intolerable actitud del Gobierno Central" (UH 14.IV.1989), "Mejor clima, aunque obras seran amores" (DM 11.I.1989), "Duro con ellos, president" (Bal. 15.IV.1989), "El desastre de las carreteras" (Bal. 1.VIII.1989), "El estado de la justicia en Baleares" (D16 13.III.1989), "La delincuencia en Baleares, peor que en Río de Janeiro" (Bal. 4.V.1989), "El despertar de las islas" (Bal. 12.III.1988) etc.

L'opinió de S'ARENAL DE MALLORCA davant el cas Macià Manera, es pot resumir en els següents punts: 1) Tota persona és innocent fins que no es demostra el contrari. Aquesta màxima jurídica que és vàlida fins i tot per al pitjor dels xoriços forasters, no s'ha tingut en compte a l'hora de tractar el jove mallorquí Macià Manera quan la premsa i polítics com Sebastià Serra ja l'han considerat culpable, convicte i confés. 2) El responsable últim de l'onada de violència que convulsiona Mallorca és Madrid i el president espanyol Felipe González. Aquest andalus

**I ARA
LES REBAIXES DE**

Cucut

carretera militar, 299
telèfon: 26 15 72
-S'ARENAL - MALLORCA

**SABATA
INFANTIL I
JUVENIL**

**Tot el
mes d'agost**

Editorial

agitant més arrogant que un vuit d'espases, està practicant amb els Països Catalans el que no dubtam de qualificar d'autèntic terrorisme econòmic i fiscal. Proves d'això en tenim cada dia: 27 de juliol: el ministeri de cultura espanyol per cada 100 pessetes que dedica a Balears en dedica 1.000 a Madrid, 11 a Catalunya i 36 al País Valencià (D16 27.VII.1989), 4 d'agost: Balears va registrar l'any 1988 l'increment pressupostari més baix (4'41%) de les 17 Comunitats Autònomes mentre que la mitjana estatal fou del 32'47%, 4 d'agost: segons Manoli Marín, presidenta d'Alcer, "Balears és la regió más abandonada en nefrologia, és una pena i un desastre" (D16 4.VIII.1989). Està clar que per a Madrid els mallorquins només som espanyols a l'hora de pagar impostos i contribucions. Llavors som més espanyols que ningú, en canvi a l'hora de repartir els doblers, practiquen amb nosaltres la política del: puja aquí i veuràs Porto Pi! 3) Denunciam la vigent Llei Antiterrorista a través de la qual Espanya practica terrorisme d'Estat torturant a les víctimes que sempre són súbdits de les seves colònies. I 4) Observam que hi ha dues maneres diferents d'aplicar la llei segons es tracti de mallorquins (Macià Manera) o forasters (Jaime Martorell). Tots dos han estat acusats d'accions semblants, en canvi un ara és en llibertat provisional, mentre que l'altre, apallissat fins a l'extenuació, és reclòs dins la presó. Sembla com si ens trobàssim a l'Amèrica racista de 1880 en la qual si un negre feia l'ullet a una dona blanca a cent metres de distància era un crim digne de forca, si en canvi un blanc violava una dona negra no passava de ser una simple infracció sempre disculpable.

Comunicat d'esquerra republicana de Catalunya (Secció de Mallorca)

La Secció Local d'ERC a Mallorca vol manifestar la seva indignació pels fets de divendres dia 21 de juliol. Aquest dia fou allunyat de casa seva, per la força, l'independentista català Macià Manera.

Es tracta d'un nou atac al nacionalisme català creixent per part de l'Estat espanyol que veu perillar la seva font d'ingressos més important: Catalunya, les terres que van de Salses a Guardamar i de Fraga fins a Maó.

El PSOE aplica per primera vegada la llei antiterrorista a un mallorquí, de Montuïri, una legislació que vulnera els drets democràtics més elementals, que autoritza a segrestar i a incomunicar qual-sevol persona «sos-pitosa» durant 10 dies i facilita tortures i maltractaments.

En Macià no és cap delinqüent, ni ha robat res ni ha matat ningú, el «delicte» del qual se l'acua és el de defensar el nostre país de l'agressió imperialista. Ara és una altra víctima del règim penitenciari espanyol, recentment endurit per tal de fer més vulnerables els independentistes que la policia té més del seu abast, els presos.

Aquest fets reclamen la nostra solitaritat i ens exigeixen donar una resposta

clara i esser conseqüents amb les nostres idees. Cal que tots lluitem per defensar els nostres patriotes represaliats i alliberar la nostra nació.

Exigim la derogació de la llei antiterrorista i la llibertat immediata d'en Macià Manera i de tots els patriotes catalans empresonats.

Signat: Jaume Santandre i Sureda. President del Comitè Polític del Casal Independència d'Esquerra Republicana de Catalunya.

El grup d'amics d'en MACIÀ MANERA

Ha obert compte corrent per ajudar a les despeses de privació de llibertat i per aconseguir una digne i justa defensa

LA CAIXA-COLOM/CORT
0011-2-C/C 15.281-09

Joan Josep Maestre, va dimitir no fa molt de temps del seu càrrec de president de la Comunitat de Propietaris de Badia Gran i amb ell tots els directius. La nova directiva, està presidida per l'advocat Manolo Pomar, el vice-president és en Miquel Mult, secretari, Carles Garcia, vice-secretari, Alfons Fèlix, tresorer, Francesc Hernandez i els vocals, Joan Vidal, Miquel Ordoñez, Armando Olalla, Alfredo de Tebas, Diego López i Pere Ferrer. La nova directiva, intentarà que l'Ajuntament de Llucmajor assumeixi les seves responsabilitats de tipus urbanístic, sanitari, escolar, de netejia i seguretat del nucli urbà. Fan comptes de demanar a l'Ajuntament quins ingressos i despeses té Badia Gran i volen organitzar unes bones festes del poble.

Xafarderies

Mallorquins que teniu una caseta o una paret seca a foravilla. Vigila els forats que hi pugui haver. Hi poden posar goma dos i acusar-vol de terrorista, o droga i acusar-vos de traficant.

En Jaime Martorell va calar foc a la nostra televisió, fins i tot li trobaren les ditades, que ho és de beneit aquest senyor no posar-se guants! Va molestar a tot el nostre poble, però està en llibertat sota fiança d'un milió que donaren els seus correligionaris. En Macià Manera no ha fet res, no han trobat les

seves ditades enlloc, només uns explosius a una finca de sa mare i, un parell de dies després de la seva detenció. Tot déu, fins i tot el nacionalista Sabastià Serra el donen per convicte i confès. Els diaris forasters de Ciutat el posen amb noms i llinatges, quan els xorissos més malparits només surten amb les inicials. Els diaris de Ciutat, també s'han posat amb la mare d'en Macià tractent-la de boja. I és que els mallorquins tenim un tracte ben especial, ben diferent desl espanyols de Castella.

I és que de conflicte n'hi ha quasi sempre quan ens toca conviure persones de diferents races. L'altre vespre uns anglesos agradieren la parella de la Guardia Civil de s'Arenal que tractava d'identificar-los. Els mallorquins sempre hem tengut respecte i un cert temor a la Guardia Civil i mai pensaríem agredir a un dels seus números. També hi ha agressions verbals que molesten, i molt, i que mai vénen desl estrangers sinó dels forasters.

Com l'altre dia que aquest xafarder prenia el cafè amb llet matinal mentre repassava la premsa amb un grup d'amics, quan arriba un jove i per saludar ens etziba: «Que bien se vive en Mallorca, i si no fuera por los cuatro mallorquines que todavía quedan». Aquesta gent no arriba a l'agressió física, però molesta, i molt.

EXCURSIO A CABRERA

Dissabte dia 26 d'Agost

Sortida del Club Nàutic vell a les 8 del matí

Viatge 2.100 ptes.

Viatge i Picnic 3.000 ptes.

ORGANITZA AV DE S'ARENAL

Inscripcions:

VIATGES S'ARENAL TL. 26 65 01

RESTAURANT JAMAICA TL. 26 29 23

ANTONIO ALEMANY: un puput de cresta molla!

(Tercera part)

Aprofitant l'avinentsa, volem recordar que al segle XVII trobam un botifarra, D. Gaspar Puigdorfil i Dameto, algtzir major de la Inquisició a Mallorca, que per la seva forma d'actuar envers els xuetes, consideram que té un paral·lelisme destacat amb Antonio Alemany i Dezcallar. Leonard Muntaner l'ha qualificat de "psicòtic" (56) per mor del zel i la cura extremada que posava en la tasca de fer la vida impossible als xuetes. Subjecte extraordinàriament conflictiu, com Alemany, va assistir als actes de fe del 1679 i als de 1691 i "es va distingir una i altra vegada com el perseguidor oficial dels xuetes reconciliats que contravenien la penitència de les gramalletes imposades per la inquisició" (57). Destaca a continuació Muntaner: "No hi ha dubte que Gaspar de Puigdorfil fou una persona conflictiva, inclús pels mateixos inquisidors, i que el seu cas un tant exagerat, no s'ha de prendre al peu de la lletra, en el sentit que no és la impulsivitat d'aquest personatge el que ens interessa, sinó la seva manera d'entendre el món, el seu concepte de la puresa de sang, no gaire llunyana d'altres nobles que com ell presumiren capes i espases acompanyant les processons dels Actes de fe del 1691" (58).

Antonio Alemany és el Gaspar Puigdorfil i Dameto de l'anticatalanisme. Obsessiu i maníac just mal viu per aquest tema del qual no en pot parlar sense exaltació. Com si es tractàs d'un alcohòlic perdut, Alemany sovint és afectat de *Delirium Tremens* que ve a ésser un quadre subagut o agut caracteritzat per la persistència d'allucinacions tàctils o visuals amb un únic tema monogràfic que ha esdevingut fixació patològica molt greu: el catalanisme. D'entre els elements recurrents d'aquest quadre psicòtic destaquen: el desembarcament del Capità Bayo, fantasmes familiars, el seu origen de classe noble, els avantpassats de llinatge Dezcallar, mania persecutòria, trastorns de memòria, sobretot amnèsia lacunar profunda dels fets històrics que fan referència a la irrupció dels colonitzadors espanyols a Mallorca (*Decret de Nova Planta*, per exemple), alteracions brusques de caràcter i d'humor, ansietat, incertesa catastrofista projectada cap al futur, sentiments de malenconia depressiva involutiva davant l'esfondrament definitiu de l'esplendor de la noblesa mallorquina, autoodi, sentiment autoagressiu etc. L'anàlisi, per elemental que sigui, de la seva escriptura revela un tarannà histèric i inestable ja que tant li és passar del "desolado, preocupado, alarmado etc" (59) a la xuleria de pinxo perdonavides com "guerrero como soy" (60). Naturalment, moltes d'aquestes paraules mateixes que afirmam d'Antonio Alemany es poden dir de Lluís Cerdó o Jaime Martorell. De tots ells, en multitud d'ocasions, hem pogut comprovar que simples parauletes com "llengua catalana" o "Països Catalans" tenen el poder estrany de convertir-se en factors desencadenants d'un accés de furor maníac incontrolable que els impulsa fatalment a estirar-se els cabells i a pegar-se tocs pel cap, això sinó els impel·leix a realitzar d'altres accions més perilloses socialment com són els impulsos piromaníacs o la purificació a través del foc.

Antonio Alemany, per tal d'encendre dins l'opinió popular mallorquina, el sentiment d'hostilitat envers Catalunya, ha practicat en reiterada i obcecada freqüència, parlant en termes d'antisemitisme, la "dimonització" del catalanista. Això vol dir, ni més ni manco, que n'ha fet una imatge negativa plena d'estereotips i prejudicis d'elevat contingut emocional, tot barrejat amb una demagògia que posa els pèls de punta, pròpia dels pamflets tavernaris antisemites que a la Rússia de principis de segle manifestaven coses com que els jueus "necessitaven sang cristiana per a l'observança de la seva religió" (61) o del llibre "El mirall dels jueus" escrit per Hartwig von Hundt-Radowsky i que va contribuir indubtablement a promoure els tumults antisemites a l'Alemanya de 1819: "Cap poble del món ha destacat tant en maldat i ànsies de venjança, en covardia, arrogància i superstició, en usura, defraudació i robatoris com els jueus. Tots els jueus, rics o pobres, instruits o ignorants, són membres d'un esbart de criminals". Més endavant afegia: "Jo, per part meua, no consider que matar un jueu sigui un pecat o un crim; no és més que una simple infracció policial" (62). A

(D'esquerra a dreta) Pedro Quetglas "Xam", Antoni Tarabini, Manel Julve i Antonio Alemany. Aquesta fotografia històrica va ésser feta per Mateu Joan Florit dia 21.VII.1989 als estudis de RNE i correspon a la tertúlia de Ràdio 4. El rostre desencaixat i estupefacte d'Alemany, amb la boca mig closa que no sap què dir, parla per si mateix. Fixau-vos bé el que Alemany té damunt la taula: un exemplar de "S'ARENAL DE MALLORCA" obert a les pàgines del "puput de cresta molla".

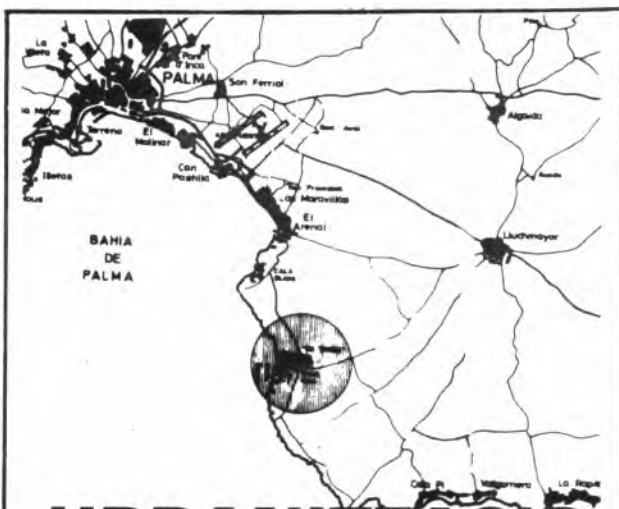
continuació reproduïm alguns exemples extrets de la revista *Sovint* on es palesa la despietada "dimonització" de la catalanitat practicada per l'instigador botifarra Alemany.

L'abril de 1986, un estol de mallorquins va decidir fundar a les Illes Balears una secció de l'organització *Crida a la solidaritat* que té com a objectius preclars la defensa de la llengua, cultura i nació catalana. Bé doncs, només haver-se fet ressò la premsa d'aquest esdeveniment, Antonio Alemany se va afanyar tot d'una a escriure un article titulat "La Crida radical" (63) en el qual hi trobam fragments i expressions com "desembarco" de la Crida en nuestra isla, "dogmatismo", "radicalismo violento y incivil", "iluminismo dialécticamente muy violento de los catalanistas locales", "espíritu autoritario i para-fascista del mesianismo catalanista", "imposición autoritaria", "autoritarismo impuesto" etc. El propòsit malintencionat d'Alemany era evident: predisposar l'opinió pública en contra d'aquesta organització a partir de presentar-los com l'encarnació del mal: violents, fanàtics, feixistes i il·luminats incapaços de mantenir ni la més mínima intenció noble. L'objectiu final no admet dubtes: incitar el populatxo a la caça del catalanista i lapidar-lo en viu enmig de la plaça pública. Reproduïm també a continuació alguns qualificatius que Antonio Alemany va atorgar des de la revista *Sovint* a diversos personatges del món cultural nacionalista a Mallorca. Per exemple, del bon allot Tio Tom, Sebastià Verd, avui contertuli seu a Ràdio 4, va escriure: "El mismo domingo publicaba un artículo inaceptable Sebastián Verd sobre el catalán en los medios de comunicación que revela este mismo espíritu autoritario y para-fascista del mesianismo catalanista" (64). Del rector de la Universitat de les Illes Balears va escriure entre d'altres coses: "Resulta que Nadal Batle, en lugar de encargar el asunto a arquitectos balears, lo ha encargado a arquitectos valencianos, quizá por aquello de hacer 'países catalans'. Venga autonomía para eso, aunque las cosas se explican si recordamos que Batle fue precisamente director de la Escuela de Arquitectura de Valencia" (65). De Ramón Cavaller, per haver criticat el fet que *Sovint* fos una publicació escrita en espanyol, va dir: "Ramón Cavaller es uno de estos comisarios políticos que han conseguido convertir en odioso todo lo relacionado con la lengua mallorquina, catalana para él, pues ya se sabe que lo mallorquín apesta". A con-

tinuació qualifica les objeccions de Cavaller de "impertinencias y demás estupideces" i el qualifica de "poll entrat en costura" (66) (les úniques paraules en català de tot l'escrit, fet que confirma que Alemany només empra el mallorquí per insultar) i de "Obseso" (67).

Dia 30 d'abril de 1986, a l'Auditori de Palma de Mallorca, es va inaugurar oficialment el II Congrés Internacional de la Llengua Catalana. Com és natural en aquesta mena d'actes es varen succeir bastants discursos de personalitats representatives del món cultural, polític i social: Badia i Margarit, Gabriel Canyelles, Nadal Batle, Colau Llaneres, Joan Miralles, Aina Moll, Isidor Marí, Josep Espar etc. (68). L'únic incident de tot l'acte, va produir-se quan la majoria d'assistents del públic (segons els organitzadors eren 2.000, la majoria dels quals mallorquins) va manifestar el seu desacord amb un fragment del discurs d'obertura del President de les Illes Balears, Honorable Gabriel Canyelles (69), amb una forta siulada. Doncs bé, el que a Europa democràtica i liberal, que tant diu admirar Antonio Alemany, no passa d'ésser una convenció social més: manifestar un auditori l'aprovació de les paraules de l'orador amb mambelletes i la desaprovació amb siulos, el principal promotor de l'anticatalanisme a Mallorca ho va convertir en les següents paraules pròpies d'una crònica de corresponsal de guerra: "Lo que ocurrió en la apertura del II Congreso Internacional de la Lengua Catalana fue tan grave como inadmisible. Situa, además, la cuestión lingüística en unos términos imposibles y en unas actitudes irreconciliables. Se ha insultado al anfitrión de todos los congresistas que no era Gabriel Cañellas Fons, sino el Presidente de la Comunidad Autónoma de las Islas Baleares. Se ha abuchado a la institución y se ha abuchado lo que esta institución decía que es lo que piensa la mayoría de la población balear y lo que dice nuestro Estatuto de Autonomía. Para celebrar Congresos con ese tono y con ese talante, que se queden en Cataluña. Aquí, por lo visto, sólo saben venir para arrebatarnos lo nuestro: ya nos arrebataron nuestra dinastía, ya enviaron -la Generalitat, no el gobierno de la República- la expedición punitiva y conquistadora del Capitán Bayo y, ahora, quieren arrebatarnos nuestra forma de hablar. No entienden nada ni llevan camino de entender nada nunca. Son mesiánicos e iluminados. Fanáticos."

URBANITZACIÓ SA TORRE

Sortida prolongació autopista.

A la carretera de s'Arenal al Cap Blanc
quilòmetre 7'50.

Venda de solars devora la mar.

Visites: cada dia manco els dimecres.

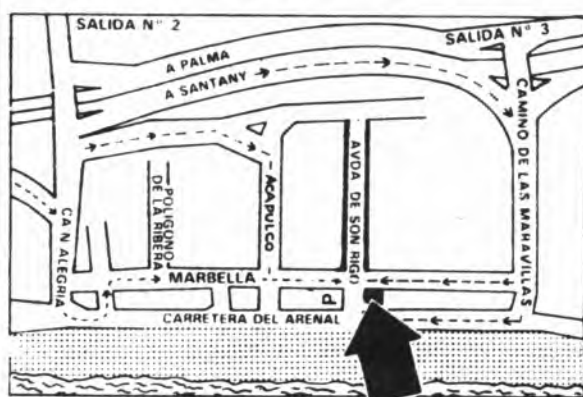
SI VENIU
A L'ARCADA

PER L'AUTOPISTA HI HA 4 O 5 CAMINS

RESTAURANT
L'ARCADA

**CARRETERA DE S'ARENAL (CANTONADA
AVINGUDA DE SON RIGO)
TELÈFON: 261450/54
S'ARENAL DE MALLORCA**

LA CARTA ESTÀ EN CATALÀ
OBERT TOT L'ANY

Aspiran a liquidar al discrepante. No toleran el pluralismo. Y han convertido un patrimonio bellísimo como es la lengua, que debería unir y no separar, en arma arrojadiza y en instrumento de agresión" (...). "Los fanáticos no pactan, los fanáticos no respetan: aspiran a eliminar al diferente, al culturalmente distinto, al lingüísticamente diferenciado. Los nazis eliminaban a los judíos. Estos -mentalmente al menos- eliminarían, si pudieran, a los que hablamos "salado". Nos han llamado subnormales -Pep Gonella- estúpidos -¿cómo se atreven a opinar si no son lingüistas?"- y dinamitadores de la lengua- "cualquier defensa de las peculiaridades del catalán es atentar contra la unidad del catalán". Nuestro único pecado es hablar como hablan nuestros padres. Y los padres de nuestros padres. Y los padres de los padres de nuestros padres. Ya no somos Illes Balears, somos "Illes" a secas. Ya no podemos llamar mallorquín a lo que hablamos, sinó catalán. Ya no somos "mallorquines", ni "menorquines", ni "ibicencs": somos catalanes de les Illes. Como el Rossellón es Catalunya Nord" (70).

D'aquest text volem destacar els següents punts: magnífica i exagera l'incident de la siulada fins a l'extrem de qualificar-lo d'atemptat: *fue tan grave como inadmisible, atacar, insultado, abucheadó*. Tot seguit atribueix aquesta "agressió" a un element extern, que és identificat com Catalunya, i amaga descaradament el fet que les persones que varen siular el President Canyelles eren en majoria absoluta mallorquins: *Para celebrar Congresos con ese tono y con ese talante, que se queden en Cataluña. Aquí por lo visto, sólo saben venir para arrebatarnos lo nuestro*. A fi de provocar la reacció visceral, Alemany suscita i engrandeix l'ansietat dels mallorquins mitjançant posar èmfasi en una sèrie de verbs d'alta contingut emocional i sanguinari: *arrebatarnos, liquidar, no pactan, no respetan, eliminar*. Alemany cerca provocar la histèria col·lectiva anticatalana i per aconseguir aquest objectiu no dubta de jugar amb el sentit de culpa del lector i treure a col·locació la família, organisme social que se caracteritza per suscitar les emocions més primàries i profundament arrelades: *Nuestro único pecado es hablar como hablan nuestros padres. Y los padres de nuestros padres. Y los padres de los padres de nuestros padres*. Alemany, a través del principi d'associació, relaciona la paraula "catalanista" amb els estereotips propis d'una personalitat criminal i es-

cabrosa: *Son mesianicos e iluminados. Fanáticos.* Fins al punt que els presenta com homes llop que vénen de fora, devoren criatures indefenses i són enemics de la humanitat: *quieren arrebatarlos nuestra forma de hablar. Aspiran a liquidar al discrepante. No toleran el pluralismo. Aspiran a eliminar al diferente, al culturalmente distinto, al lingüísticamente diferenciado. Los nazis eliminaban a los judíos.* La barra d'Alemanys no té aturall quan diu "eliminarían, si pudieran, a los que hablamos "salado", sobretot, si recordam el fet que la persona que ho diu, és un malparit a qui no coneixem cap article escrit en mallorquí.

A la vista d'aquests mots, no dubtam qualificar Antonio Alemany com un esbirro digne de figurar a les ordres de Josef Goebbels. És un agitador sense escrúpols capaç de recórrer a qualsevol mena d'artimanya, estratagema, maniobra, subterfugi o manipulació per tal d'assolir els seus objectius. Al llarg de la seva trajectòria periodística ha demostrat mil i una vegades la capacitat descarada d'usar ambigüitats intencionades, mentides sense més ni pus, exageracions, veritats a mitges, tergiversacions deliberades etc. APLEC no dubta d'anomenar-lo el Pare Garau de l'anticatalanisme i després de l'última anàlisi que hem fet de les seves paraules no ens estranya gens ni mica que un pirònam terrorista pujàs dia 22 d'abril de 1989 a la serra d'Alfàbia a cremar el repetidor de TV3. Alemany és indigne d'escriure a cap mitjà de comunicació i el fet de fer-ho empastifa i compromet tot el diari. Aquest és el cas de *El Día 16 de Baleares* que s'ha convertit en la plataforma de difusió i de cobertura intel·lectual de la conxorxa anticatalanista que va culminar en l'atemptat terrorista de dia 22. Una prova més d'això la tenim en l'editorial del diari titulada **"El Govern debe rectificar"** (71) escrita amb motiu de la publicació del Decret sobre Toponímia impulsat pel Govern Canyelles. Aquest editorial, que ja al seu moment va esser contestat per Josep A. Grimalt (72), té tots els tics més històrics i maniàtics d'Alemany, cosa que el fan inconfundible. Vet-ne ací alguns fragments: **"El Decreto de Toponimia constituye uno de los episodios más desgraciados de nuestra andadura autonómica (...) ha primado el catalanismo militante de algunos obsesos 'normalizadores' (...) de lingüistas dogmáticos, obsesionados (...) una minoría catalanista que ha conseguido ejercer un auténtico comisariado secreto en materias lingüísticas"**.

[illegible]

Hi ha diversos tipus d'anticatalanisme, per exemple, el de caire primari i terrorista representat per Jaime Martorell: "Yo quemaría a todos esos catalanistas en la hoguera". Després n'hi ha un altre d'aspecte més subliminal ple de percepcions insignificants que gairebé no es noten, per exemple, el practicat per la premsa forastera de ciutat i que consisteix en destacar la catalanitat sempre i quan parla de fets considerats socialment negatius. En canvi, si aquests fets són positius se silencia la catalanitat i se remarca l'espanyolitat, per exemple, el següent titular: "Luis Pérez Sala, logró el primer punto de un piloto español en un mundial de Fórmula 1" (D16 17.VII.1989).

Antonio Alemany...

Antonio Alemany fa un tipus de periodisme après a les pàgines de *Mein Kampf* d'Adolf Hitler: "La gran mentida sovint és més versemblant que la petita. Els parlamentaris diuen petites mentides sobre petites qüestions, però s'empeguen de recórrer a la falsedat a gran escala"(73). Això és exactament el que fa Alemany quan situa al mateix nivell l'acte de siular les paraules d'un dirigent polític vora la expedició punitiva y conquistadora del Capitán Bayo, ya nos arrebataron nuestra dinastía o Los nazis eliminaban a los judíos. Les al·lusions d'Alemany a la dinastia dels Reis de Mallorca fan ganes de riure si recordam que ell mateix ha reconegut que "el primer Dezcallar que vino aquí vino con Alfonso de Aragón y de Cataluña en la injusta acción contra los Reyes de Mallorca" (74). Això ja és el sùmmum de l'esquizofrènia!

Els propagandistes del III Reich, com Alemany, per tal d'impactar el populatxo abusaven fins a uns extrems grotescos d'idèntic estil: frases breus, afirmacions categòriques però mai no argumentades ni documentades, ús de la reiteració i repetició, apel·lació a la suggestió etc. En la persona del botifarra Antonio Alemany hi és present una llarga tradició d'anticatalanisme fomentada per les classes dirigents tradicionals indígenes (nobles, cacics i alguns capellans, no tots) aliades amb els funcionaris espanyols destinats a les colònies d'ultramar, sobretot militars. A continuació reproduïrem una peça clàssica de la guerra de propaganda amb la qual l'agost de l'any 1936 els militars espanyols molt hàbilment predisposaren els mallorquins contra l'expedició del Capità Bayo a la qual varen pintar en els següents termes, dies abans que es produís: "Nos anuncia la radio mendaz de Barcelona que una horda de pistoleros al servicio de la Generalidad con el concurso de los barcos piratas de la que fue escuadra nacional tiene por objetivo la conquista de Mallorca para someterla a los dictados haciéndola formar parte de la república comunista catalana. Ni la cantidad ni la calidad de semejante enemigo puede producirnos la menor inquietud desde el punto de vista militar; incapaces de una acción seria en la que, si se aventurasen quedarían destruídos, por su condición moral, por sus instintos salvajes y traidora idiosincrasia sí son de temer cuando por descuido de la estrecha vigilancia que debe ejercer en todos los lugares accesibles de la costa acertasen a sorprender inermes a cualesquiera núcleos de población. Por esta razón los pueblos ribereños han de estar como antaño vigilantes y apercebidos a rechazar y castigar implacablemente a estos modernos corsarios comunistas catalanes más sanguinarios, rapaces y crueles que turcos y argelinos contra en los que pasados siglos hubieron de luchar heroicamente los bravos mallorquines en muchedumbre de ocasiones.. Y como pueden contar, ocultos entre los buenos ciudadanos con siniestros cómplices de su misma laya, son de vigilar también los manejos de los sospechosos para el menor asomo de inteligencia con el enemigo, proceder ejecutivamente contra ellos, porque el adversario solapado y traidor es más acreedor a ser pasado por las armas que el que las empuña francamente si-

quiera sea para llevar a cabo criminales empresas" (75).

L'autor d'aquesta arenga publicada per la premsa i llegida repetidament per ràdio, va esser el coronel d'infanteria espanyol, Aurelio Díaz de Freijó, aleshores comandant accidental de Balears. De tot el que hem escrit sobre el text d'Alemany que tractava la inauguració del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, no hi ha res que ara també no es pugui dir de la minuta propagandística de Freijó. Anotem de passada, però, dues coses: a) com qualifica els mallorquins catalanistes: "cómplices de su misma laya" i "adversario solapado y traidor (...) acreedor a ser pasado por las armas", i b) l'habilitat del militar foraster, sens dubte ben assessorat pels botifarres mallorquins, a l'hora de manipular alguns aspectes de la història de Mallorca com les incursions pirates turques i argelines del segle XVI, i re-orientar-les astutament contra la mateixa nació catalana en una interminable i sagnant baralla de negres. Ja ho va dir ben clar, Simón Bolívar: "Por el engaño se nos ha dominado más que por la fuerza (...) La esclavitud es la hija de las tinieblas; un Pueblo ignorante es un instrumento ciego de su propia destrucción" (76).

L'any 1936, la noblesa tribal, aliada amb els militars espanyols desplaçats a les colònies d'ultramar, va tenir relativament fàcil la tasca de fanatitzar les masses indígenes en el prejudici anticatalà. D'això encara avui en pagam les conseqüències. Ara bé, l'anticatalanisme, com l'antixuetisme és un fenomen social condemnat a desaparèixer progressivament en la mesura i proporció que les noves generacions de mallorquins tenguin accés a les nocions més elementals de la seva pròpia llengua, cultura i història. Només això, permetrà doncs que Espanya mai més ja no pugui emmascarar i fer passar un conflicte colonial (mallorquins contra forasters) per un conflicte social (dretes contra esquerres) com sí va poder fer encara l'any 1936.

Signa: APLEC (Associació de Professors en Llengua Catalana, illes Balears i Pitiüses) Ap. de Correus 1351.

NOTES.-

(56) Lleonard Muntaner, estudi preliminar a "la Fe triunfante..." ob. cit. pàg. 25. (57) Id. pàg. 25. (58) Id. pàg. 28. (59) Antonio Alemany, "Pésima cultura empresarial" D16 11.VII.1989. (60) Antonio Alemany, "¿Cláusula de conciencia?", Sovint núm. 27 13.VIII.1986. (61) HH. Ben-Sasson, "Historia del pueblo judío. Vol. III La Edad Moderna y Contemporánea", Alianza Editorial, Madrid 1988, pàg. 1053. (62) Id. pàg. 954. (63) Antonio Alemany, "La Crida radical", Sovint núm. 12 (30.IV.1986). (64) Id. ob. cit. (65) Sovint núm. 14 (14.V.1986) pàg. 15. (66) "Poll entrat en costura" és un dels insults preferits d'Alemany. Vegeu article amb el mateix títol D16 20.VI.1989. (67) Sovint núm. 28 (20.VIII.1986) pàg. 15. (68) Vegeu núm. monogràfic "Especial II Congrés Internacional de la Llengua Catalana" de la revista "El Mirall", núm. 5, 1era quinzena Abril 1987. (69) Podeu llegir el discurs d'obertura del Congrés al llibre "Autonomía y sociedad", Gabriel Cañellas Fons, Palma 1987, pp. 183-185. (70) Antonio Alemany, "¿Por qué va Cañellas a estos sitios?", Sovint núm. 13 (7.V.1986) pp. 4-5. (71) D16 26.V.1988. (72) Josep A. Grimalt, "El decret, tot un encert" D16 (1.VI.1988) (73) Adolf Hitler, "Mein Kampf", traduït al català, editors Sa, Barcelona 1984. (74) Antonio Alemany, "De cretinos y querellas", ob. cit. (75) Miguel Duran Pastor, "1936 en Mallorca" Palma 1982, Vol. I pp. 129-130. (76) Simón Bolívar, "escritos políticos", Alianza Editorial, Madrid 1983, pàg. 97.

(Continuarà) Reservau el pròxim número de S'Arenal de Mallorca al vostre quiosc!

MÉS DE 7.000 TÍTOLS
DOS MIRACLES DE VIDEO CLUB A S'ARENAL

VÍDEOTECA BALEAR

Carrer de Sant Cristòfol, 24

VÍDEO CLUB MALLORCA

Carrer Joaquim Verdaguer, 15

S'ARENAL DE MALLORCA

Manuela's
BOTIGA DE MODES

RIU CENTRE, DE LES MERAVELLES
CARRER DE L'EXERCIT ESPANYOL, 2
DEVORA EL PONT DELS JUEUS
TEL.: 269665 - 492458

S'ARENAL DE MALLORCA

Maria Antònia Salvà, 49 Carretera Militar, 485
Tlf. 26 17 26 - 26 46 46 Tlf. 26 95 36

Stop Modas

Carrer Salut, 33

Tlf. 26 97 03

S'ARENAL DE MALLORCA

Estudi per combatre les malalties hereditàries a les Illes Balears

Josep Pons,

El favisme, la talassèmia, la corea de Huntington i la febre mediterrània són les quatre principals malalties hereditàries que es donen entre la població de les Illes, segons un estudi que està realitzant el departament de Biologia de la Universitat de Balears.

La responsable del treball, Cori Ramon, professora titular de genètica de l'esmentat departament, està elaborant actualment un protocol on es preveu realitzar a tots els nadons

insulars anàlisis de metabolo-paties a fi i efecte d'articular campanyes de prevenció contra aquestes malalties de transmissió paterno-filial.

Les quatre afeccions són pròpies de la zona mediterrània, però en el cas de les Illes tenen especial importància a causa, sobretot, de la pràctica de l'endogàmia, és a dir, els casaments entre grups socials tancats.

El favisme és degut a la manca congènita, en el

naïu, de l'enzim glucosa-6-fosfat-deshidrogenasa, que fa que quan la persona passa pel costat d'un camp sembrat de faves o bé en menja s'infla i li apareixen anèmia a la sang i coloracions estranyes a la pell. No és una malaltia greu, excepte en el primer any de vida, ja que pot provocar malformació en els nens.

La talassèmia, pel seu costat, és una afecció que provoca canvis en les cadenes d'hemoglobina de la sang, induint anèmies intenses. Es dona, segons s'ha vist, amb molta freqüència a Menorca.

La corea de Huntington és també greu perquè és progressiva i es detecta quan la persona té 40 o més anys. Els símptomes són moviments irregulars, defectes en la parla

Capocorp Bar

Maria-Antònia Oliver

M'ho havia dit fa dos anys n'Antoni Serra, i a mi m'havia caigut l'ànima als peus: a Capocorp Vell hi han posat un bar. Capocorp Vell és una possessió a prop del Cap Blanc i, a dins, hi ha el poblat talaiòtic més important de la mediterrània occidental. Per a mi, era una cita obligada cada any, quan era a Mallorca; i, entre tantes pedres perfectament posades, a la marina de Llucmajor, amb vistes a Cabrera, una servidora, que és una sentimental, hi sentia la veu del passat perfectament viva. Aleshores havia d'anar a cercar la clau a la madona de la possessió i ella et deia que aquelles pedres eren dels temps dels moros. (Val a dir que, a les illes, el temps dels moros és un temps ancestral, sense dates, que tant pot donar una torre vigia del segle XVI o XVII com un talaiot de l'any 1000 abans de Crist).

Vaig estar dos anys sense anar a la cita amb les meves pedres. Naturalment, jo trobava que aquell poblat havia de ser visitat pels turistes, que mereixia millor tracte que el que tenia, que s'havia de fer net, que s'havia d'acabar d'investigar, que l'administració, la d'aquí o la d'allà, hi havia de dedicar més diners, però això de fer-hi un bar no entrava en els meus plans. Enguany, oblidada de l'avis d'Antoni Serra, he tornat a veure les meves pedres. I he vist el bar. A fora, les banderes i els rètols en castellà, anglès i alemany. A dins, tot rústic, coquetó, amb coberts de fullaraca, una monada. Ens han cobrat cent pessetes (una misèria per la meravella) i ens han donat una fotocòpia plastificada, bruta, que hem de tornar, amb una explicació pobra d'en Mascaró Passarius. I hem anat al poblat. Quina pena, Senyor! Tot d'herbes que gairebé no deixaven veure les pedres, abandonat, indecent, mort de fàstic.

M'he demanat de què servia el bar: era un dissabte i, durant les dues hores que he estat intentant veure el poblat, no s'ha aturat ningú. Per tant, de reclam res de res; per guanyar unes pessetes, tampoc. I doncs?

Voldria demanar a qui tingui poder en aquestes coses que hi faci alguna cosa. Si més no un camp de treball, que no costa gaire. Si no, Capocorp serà aviat només un bar. Sense clientela.

S'Arenal de Mallorca

Un grup de joves de la Porciúncula anirà amb bicicleta fins a Galícia per veure el Papa

Un grupo de joves arenalers estan preparant un viatge en bicicleta fins a Santiago de Compostela per assistir a la vista que el Papa farà a aquesta localitat gallega. Els joves partiran de la Porciúncula.

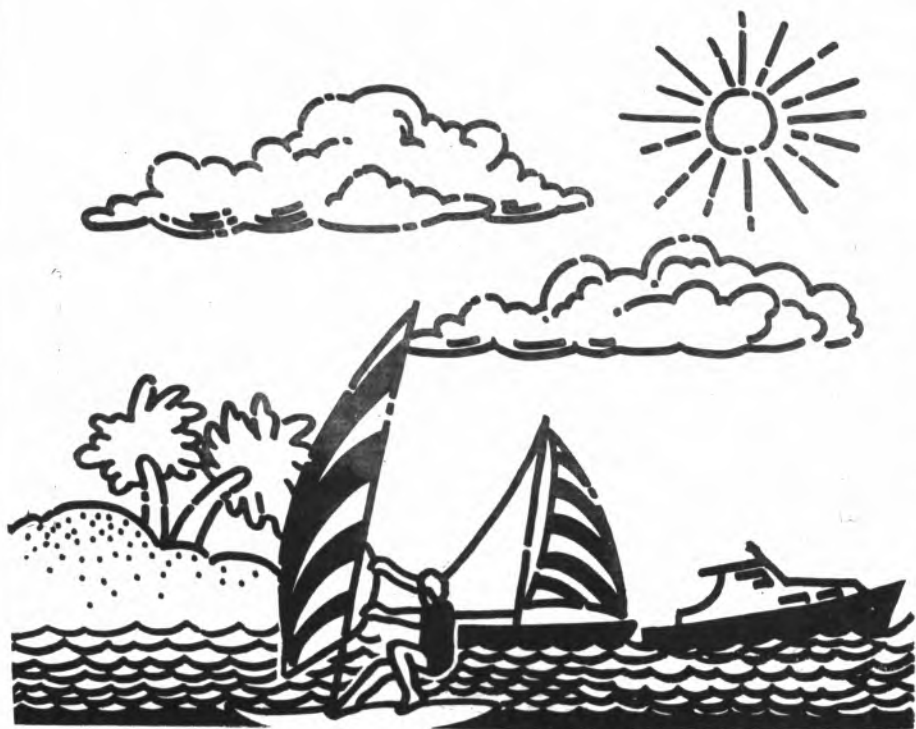
Quan tengueu aquest exemplar de S'Arenal de Mallorca a les vostres mans, aquesta expedició ja haurà partit cap a Galícia i es preveu que dia 20 ja hi hauran arribat. El mateix grup, per als qui no vulguin anar en bicicleta, ha organitzat un viatge a Santiago en avió.

LEPANTO, S.A.

COMPANYIA D'ASSEGURANCES I REASSEGURANCES
AVINGUDA ARGENTINA, 18 - PRINCIPAL
TELÉFONS: 231306 - 285321

PREUS ESPECIALS PER A LA GENT DE
LA COMARCA DE S'ARENAL

S'Arenal de Mallorca

LA REVISTA CATALANA DE MÉS
DIFUSIÓ A LES BALEARS

imprenta
WIGRAF

OFFSET-TIPOGRAFIA

Carrer del Dofí, 16
Tlf. 26 83 09

CAN PASTILLA

PREFAMA

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Palma de Mallorca.

Exposició: Arx. L. Salvador, 84 - Tels.: 251631-292997.

Magatzem: Pol. S. Castelló-Gran Via Asima - Tel.: 294004.

Mag: Pol. La Pau (Ca'n Valero), 4 de Novembre, 11 - Tel. 206666.

Mag. Sòcrates, 8 (Ca'n Blau) - Tels.: 270161-279795.

Llucmajor

Oficines, Fàbrica i Exposició: Bisbe Pere Roig, 29 - Tels. 660150 - 660154.

S'Arenal de Mallorca

Exposició i magatzem: Ctra. Militar, 522 - Tel. 262238.

Cala D'Or

Exposició: Avinguda de Bèlgica, 14 - Tel.: 657562.

ASCENSORES
ASPE S A

MUNTATGE I CONSERVACIÓ EL NOSTRE ASCENSORISTA!

C/. MARINETA, 7 - TEL.: 266232 - 54 - S'ARENAL - (MALLORCA)

Pregó de les Festes de ses Cadenes, a càrrec de Jaume Morei i Rabassa

Senyores, senyors, amics benvolguts:

Avui és per a mi un dia singular, un dia que té un matís i una significació profunda i especial és un d'aquets dies que no s'obliden fàcilment en la vida i que queden gravats per sempre amb foc a l'ànima.

En les meves moltes tasques misioneres africanes, pel llunyà Congo, vaig mantenir sempre la certesa i la profunda esperança que, malgrat els mils perills que s'anaven teixint en la meua vida, un dia, prest o tard, retornaria, sa i dalvat, a la terra on vaig nèixer. I que, endemés, tendria la sort i l'alegria, de poder establir un contacte amb aquells que un dia foren els meus, aquells que nasqueren i habitaren al lloc mateix de les nostres arrels.

Aquell desig llargament guardat en el cor, cristalitza avui, en aquets moments, amb una autèntica i bella realitat.

Puc dir veritat que mai vaig perdre l'esperança de retornar a la roqueta, inclús quan pareixia que el meus dies estaven dins el major perill, a causa de les repetides convulsions polítiques per les quals va passar el nostre Congo a partir dels anys seixanta quan fou proclamada la independència de la seva metròpoli belga; quan la mort —«la sorella morte» que diria Sant Francesc— em va sotjar en més d'una ocasió, baix de la pressió de bandades de soldats drogats i ebris o bé baix de les puntes de les llances de grups salvatges incontrolats que ens tengueren al front de l'acer de les seves armes. Però sempre, la llum il·lusionada d'un proper retorn a la terra dels nostres pares, llumejava i il·luminava els desitjos i anhels de trepitjar novament un dia la terra enyorada dels nostres majors. Tal com una fràgil embarcació que, destrossades les veles per la lluita titànica sostinguda contra les onades furenques de la mar, el vent i els embats, la nau retorna a la fi al port segur i ferm de la seva salvació.

Sempre recordaré aquell capvespre trist i gris, quan fou abandonada i saquejada la nostre Missió de Lulingu, dins les selves del KIVU, i refugiats ara a BURUNDI, després de llargs i penosos desplaçaments i de molts dies de dures vicissituds, assegut a la vorera d'un petit rierol, on té el seu punt d'origen el riu més llarg de l'Àfrica, el grandios NIL. Dins un monòleg poètic i sentimental parlava jo amb les aigües neguitoses del rierol i les deia: «Si en vuestro eterno corretear por montes y valles de Africa, atravesando países, llegáis a penetrar con suerte en el delta, en Egipto, y entráis en el Mediterráneo, y con los vaivenes de las olas llegáis algún día a las costas de una isla dorada llamada Mallorca y vais a morir sobre sus blancas arenas de la playa del Arenal, depositad allí un beso, dejad un recuerdo encendido y cariñoso y gritad que allá lejos,

en el corazón de Africa, hay un hijo de la tierra que mantiene vivo el deseo de retornar un día a ella.

Per això és que he acceptat gustosament l'oportunitat que se m'ha donat perquè pronunciàs el present PREGO de les Festes d'aquest any, les nostres festes dedicades a Ntra. Sra. dels Angels, Patrona de Ses Cadenes. Ho he acceptat amb satisfacció perquè aquesta és l'ocasió mes propícia per tenir aquest contacte amb tots aquells habitants que, d'una manera directa o indirecta, encara em recorden, malgrat les meves actuals i penibles limitacions físiques.

Precisament va ésser aquí, a SES CADENES, on vaig obrir els ulls a la llum per primera vegada, fa ara seixanta-dos anys... i des de aquells dies ¡Quantes coses s'han esdevingut!..., petits, insignificants, de poca importància si voleu, però que encadenats uns als altres, han format l'autèntica cadena històrica del nostre poble.

Algú ha dit «Les peuples les plus heureux sont ceux qui n'ont pas d'histoire» i certament que el poble de SES CADENES es pot comptar entre ells. La seva història, si voleu, és ordinària, corrent, senzilla, com senzills i humils han estat els seus pobladors en el transcurs del seu caminar, des de l'inici de la fundació del caseriu com a tal, pels anys vint.

Ja sé que «ningú és profeta a la seva terra», però sé també que la vostra bondat i tradicional actitud d'acollida sabran pal·liar tots el meus defectes i llacunes que trobareu dins aquest contacte d'avui, a través d'aquest PREGO. N'estic segur que la vostra comprensió posarà una fita blanca en el nostre camí, marcarà una nova etapa a la nostra vida que serà difícil d'oblidar.

Els inicis de Ses Cadenes es confonen i estan inmersos dins la boirina de la incertesa, com tants d'altres pobles que tenen tirats parells o arrels comunes, vagues i confuses.

Seixem que els historiadors amb les seves investigacions, rastregin els camins ocults, desempolvin records passats i vagin perfilant i teixint poc a poc la tela històrica del nostre poble. Tasca difícil aquesta, però no impossible.

Basta que, de moment, sapiguem que allà pels anys vint, una agrupació de gent modesta i senzilla, anava construint lentament les seves cases que més endavant donarien fonament al primer nucli urbà de població estable en aquest lloc. Aquest grapat de casetes foren construïdes al llarg d'un camí terrenc, polsegós a l'estiu i fangós amb molts de clots a l'hivern. Grapat de casetes aixecades a cada costat de la que va ésser anomenada «carretera militar», perquè era certament el trajecte utilitzat per

l'exèrcit per arribar al fort que es diu Cap Enderrocat. Aquest conjunt de cases, al llarg del temps, va anar prenent forma i consistència fins a cristal·litzar en un sòlid lloc de convivència humana al que el mateix poble va batejar amb el simpàtic nom de SES CADENES, fent al·lusió directa a unes cadenes que un funcionari encarregat, posava i llevava a ambdós costats de l'esmentada carretera militar, quan el xiulets que anunciaven l'arribada del tren, trencaven l'aire i la monòtona quietud del poble, en el seu trajecte itinerant de cap a Santanyi, de passada per S'Arenal, o en el camí de tornada de cap a Ciutat.

D'aquells anys de la infantesa recordam que els pobladors de Ses Cadenes, pels anys trenta, uns descendien i d'altres indrets de Mallorca. La qual cosa fa suposar que aquells habitants, sens dubte, serien el

almacenes femenias

Almacenes Femenias, S.A. Materials de Construcció

POLIGON DE LA VICTÒRIA:

Gran Via Asima, 1 - Tels. 20 47 62 i 20 47 02

PALMA CENTRE:

Carrer d'Aragó, 139 - Tels. 27 23 56 i 27 23 64

S'ARENAL:

Carrer de Diego Zaforteza, 1 - Tels. 26 00 87 i 49 16 11

LLUCMAJOR:

Ronda de Migjorn, s/n. - Tel. 66 07 01

El prestigi aconseguit per **ALMACENES FEMENIAS** és el resultat de 50 anys de qualitat, servei i professionalitat.

ALMACENES FEMENIAS posa a la seva disposició tot tipus de materials de construcció, destacant les rajoles i paviments, no només pels seus bellíssims dissenys sinó també per la gran varietat d'estils que ens ofereix aquesta prestigiosa firma mallorquina.

ALMACENES FEMENIAS demostra la seva professionalitat acostant als residents d'aquestes illes les més importants marques nacionals i internacionals.

Pregó...

«

primer contingent seriós de poblat, sense excloure, com es lògic, les pròximes «possessiones» dedicades al conreu i al bestiar, possessions instal·lades des de temps immemorial. Tots aquets pobladors-nous que s'anaren establint a la regió que posteriorment s'anomenaria SES CADENES, venien perquè aquí hi havia un denominador comú que atreia la gent, o sigui el treball dins les pedreres de marès o de pedrenc.

I m'imagín que amb aquesta nova situació sortien aquells homes de sa dura i empobrida servitud que molts délls rossegaven a l'interior de l'Illa, en els seus poblats d'aquella època d'austeritat i pobresa, quasi de misèria, que molts havien de suportar i patir. Aquesta època, afortunadament i pel bé de tots, queda ja arxivada als annals de la història. No m'atrevesc a dir amb això que aquí, a Ses Cadenes, trobaren un camí de roses i que hi descobriren l'anhelat i llegendari «EL DORADO», ni la «jauja» tan desitjada dels seus somnis. No Sortiren d'una vida incerta, insegura i pobríssima, amb poques esperances al lluny, per entrar dins una altra vida, que almanco els oferia la seguretat d'una retribució més o manco justa en relació al treball i esforç realitzat dins la pedrera. Ells no depenien de les circumstàncies climatològiques del temps, ni de les bones o dolentes collites, sinó més bé, del seu propi esforç personal. Si no era una «panacea» ideal, almanco era un «modus vivendi» al qual havia d'adaptarse perquè ho reclamava el treball dur i ingrati de la pedrera, —de sol a sol— però que a la vegada oferia al trencador de marès l'al·licient de sebre que, al final de la setmana trobaria la justa retribució, pobre tal vegada, però no tan miserable com la que s'aconseguia en el camp i que li permetria en el mateix temps, en el marc de sa lluita per sobreviure, alimentar la seva família, ja que l'home com a cap que n'era, tenia l'obligació de treure endavant. Els temps corrien difícils i no hi havia moltes alternatives possibles, ni opcions a elegir.

Amb la seva «escoda», «perpal» o «picot» a l'espatlla, cada matí, a l'albada, els nostres homes empenien el camí de les pedreres per arrencar a la dura terra els mitjans de marès «emperador», «gruix de rei», «cantó de pam», baix un sol de justícia a l'estiu, l'espatlla nua, amb jarretes d'aigua fresca, arraconades a l'ombra perquè guardassin la frescor. I a l'hivern, baix de la pluja i el fred que tenallava i enduria ses encallides i curtides mans. Tot un poema de lluita incansable, de dur breguejar i sòlida tenacitat per arrencar a la ingrata terra, amb molta de suor i esforç, un pa legítimament guanyat.

Lluita dura la d'aquells homes pioners, lluita que cap poeta de la terra va cantar mai dins les seves estrofes, ni el seu record s'aixeca esculpit en marbre, o a la roca per cap

cisell d'artista que hagi quedat plasmat a algun monument que ens recordàs el pas pel poble d'aquella generació d'homes valents, toscos i rudes, però de nobles sentiments, amics de la llibertat i profundament treballadors. Peça a peça, mitjà a mitjà, cop a cop, entre lleugers gemecs de dolor i innumbrables sacrificis arrencaven al dur sol de la terra els materials que la veïna Ciutat, amb el seu afany de creixement i expansió reclamava i exigia.

Honor a aqueixa plèiade d'homes valents, anònims i oblidats, que sense el poder i la força de les màquines de treball, arribades més tard, en ple apogeu econòmic, i sols amb la seva poderosa voluntat, l'enèrgica rudesia de les seves mans i la resistència, mil vegades posada a prova, del seus pulmons, solament amb aquest gran esforç, obriren aquets homes mils de solcs a les «pedreres de pica» o a les «pedreres de rost», tot pel progrés i engrandiment de la CIUTAT i dels pobles, deixant rera ells una estela o rastre d'abnegació i sacrifici, oferit tot «en aras de una lucha desigual por el bien de su propia existencia, la de los suyos y de la comunidad entera».

Aquests valents i braus lluitadors, que ens varen precedir amb el senyal de la fe i ara viuen ja, com diria el poeta Fra Lluís de Leon «en el inmortal seguro», es mereixen per part nostra respecte i admiració. Per ells deman en aquests moments un record d'estimació i uns moments de silenci sadolls d'entranyable simpatia i fidelitat a sa causa, la qual no pretenia altra cosa que la llibertat, el treball i el sacrifici. ¡Honor i pau eterna per a tots els moriren!

I continuant el nostre relat, s'apleguen a la meva memòria, confusos uns i mes nítids els altres, dotzenes de records dauella infantesa viscuda aquí, a SES CADENES. Em ve el record d'aquell mestre Nacional de les meves primeres lletres, Don Julio, hàbil i manyós en l'art i en la pintura, i al que, per insinuació de la meva mare, li vaig dur un dia, capvespre de diumenge, al seu pis de la carretera militar, abans d'arribar al pont, un paneret de caragols. D. Julio era un bon mestre, avançat dins la seva època, i que sabia despertar dins la intel·ligència del seus alumnes inquietuds i avidesa de progrés cultural.

Més d'una vegada m'he demanat a mi mateix si també a ell no li tocà la fatal i trista sort —com la de tants d'altres— d'esser eliminat per la devastadora onada d'aquella guerra fratricida del trenta-sis.

Apareix a l'arxiu dels records la figura d'un home anomenat l'amo En Damià, que crec que devia ser més o manco un venedor de finques i terrenys, un immobiliari com diríem ara, i que apareixia periòdicament pel barri, no sé si venia de S'Arenal o de Lluchmajor, i se cuidava de recaptar del seus deudors els pobríssims i miserables cèntims que aquelles famílies humils havien estalviat per a poder edificar la seva modesta vivenda.

I en tropell, com en una cinta cinematogràfica, desfilen els noms de divertits sobrenoms populars, com el de Na Paparrina, es

Nas de Llauna, es Tort, Ca S'Inquero i tants d'altres...

Va esser també per aquells anys, en torn als anys trenta, quan fou instal·lada al poble la llum elèctrica, per límpuls d'un grup electrogen. Molt bé ho va relatar a un ponderat article a S'Unió de S'Arenal, lèntès i coneixedor de costums el Pare Joan Llabrés. «Aquesta fàbrica, escrivia, va funcionar uns deu anys, essent després absorbida per GESA. I en el mateix local s'hi instal·là una fàbrica d'alcohol a base de garrova. L'apoderat nomia Esteve. I el promotor de la fàbrica d'electricitat de SES CADENES va ser el Sr. Busquets que amb el temps va donar llum a tota la barriada, a S.Arenal i fins i tot a «Can Pastilla».

I d'aquella edat infntil record haver assistit a un dels locals apropiats del poble, (a on era, no ho sé dir) a una escenificació del TENORIO. Seria pel mes de novembre, en què s'acostumava fer aquesta representació dramàtica tradicional.

Inclús, si mal no record, es varen arribar a projectar pel·lícules de vuit o de setze mil·límetres, en el mateix lloc, l'humil saló del poble, on hi havia una gramola amb la seva gran trompa dirigida al respectable, molt estrident i renovera però que feia les delícies dels espectadors grans i petits.

Una gran nevada va caure durant un d'aquells hiverns, nevada que va deixar la carretera blanquejada d'un impòl·lut i pulcre cotó... Encara mai els meus ulls d'al·lot havien vist una cosa prescudada. Per això, aquell meravellós espectacle va quedar sòlidament retengut dins la retina dels meus records.

I per la carretera arribaren al poble, un dia d'abril, els crits ansiosament guardats, de llibertat. Crits que anunciaven la proclamació de la República, amb la consegüent caiguda de la Monarquia i l'inici que s'augurava felicitat per a tots els republicans del caserio, amb l'anunci d'una època de benestar.

Aquells grups de gent procedien de S'Arenal, pujaven la reduïda costa de la carretera, i eren, tal volta, picadors de les pedreres de Son Verí o de llocs pròxims, amb banderes tricolors a les mans, corejant i celebrant amb crits de victòria i de triomf allò que ells creien seria el començament d'un període d'igualtat, llibertat i fraternitat per a tots, pobres i rics. Corrien de boca en boca els noms de n'Azaña, en Ierroux, n'Alcalá-Zamora, en Gil Robles, en Largo Caballero... i tants d'altres que ja no record.

Les dones parlaven d'una misteriosa «REPARTIDORA», que la meva imaginació infantil, la va revestir amb traje de gran senyora, ricament engalanada i encara millor enjoiada, asseguda davant un quiosc refulgent —semblant a algun dels que jo havia vist a la plaça de S'Arenal, on es venien gelats a l'estiu— i aquella gran dama anava repartint d'una manera magnànima, dons a tot el món per a calmar la set de felicitat i benestar de tothom. Aquesta era l'aspiració de tots, i venia a ser com la solució i la panacea universal de tots els problemes econòmics del poble senzill.

D'aquesta manera anaven desfilant els dies, uns rera els altres, essent sempre la carretera militar el centre de gravetat de la vida de Ses Cadenes. Era el nucli neuràlgic de la vida de la barriada. Tot es veia, tot se sentia, tot se deia i tramava a la carretera militar. Per a prendre el tren per anar a Palma, s'havia de seguir el curs de la carretera fins arribar a l'estació de S'Arenal, que es trobava prop de l'Església; per anar a l'escola s'havia d'emprendre el descens de la carretera vers S'Arenal; i, seguint la carretera, varis quilòmetres endins, un dia d'una excursió de l'escola, arribàrem fins al mateix fortí militar d'Es Cap Enderrocat, entretant, d'anada i de vinguda cantàvem les conegudes cançons de «La Balanguera»... o «Una dona llarga i prima, ara va de bo»... Una excepció hi havia, en què es deixava de part la carretera i s'emprenia un caminó prop de la via del tren. Això era quan es volia anar a Palma i tal volta per reduir distàncies o per estalviar un doblers s'atallava per aquesta drecera i se pujava al tren a l'estació d'Es Pillari.

Però vingué la gran tragèdia. Es començaria a escriure per aquell mes de juliol del trenta-sis una de les pàgines més tristes i lúgubres de la nostra història local, de les terres pacífiques de la nostra Illa de la Calma i de tota la nació espanyola.

Aquesta tragèdia va vestir de dol a mils de famílies espanyoles y va tallar la vida en flor de moltes esperances juvenils, essent conduïdes per altres veredes i vers altres destins. I Ses Cadenes, dins la seva petita i reduïda dimensió, va participar d'aquella explosió d'odi, terror i mort.

Uns homes, un horabaixa de principis de juliol, quan el sol colgat però encara la seva claror i el seu esplendor exaltava els pinars veinats i la immensa superfície de la mar, abans d'apagar-se la nit, els homes comentaven amb veu baixa, de manera quasi imperceptible, una frase que em va mossegar l'ànima: «Demà aniran a calar foc a Cas frares». Quan vaig sentir aquestes paraules em vaig estremir, quelcom fred va córrer per tot el meu cos, i, a l'instant, vaig associar aquells dos conceptes de foc i germà amb una sola cosa. Va aparèixer al meu pensament la figura del bon Germà franciscà de la Porciúncula, que cada diumenge de capvespre acollia i reunia un estol d'al·lotjats que anaven a trobar-lo, i ell ens oferia petits regals i ens explicava petites nocions de catecisme. Jo vaig pensar: «A ell, també el cremaran?» Fou el dubte que penetrà profundament dins la meva persona..., aquell pensament em va horroritzar.

Estàvem aleshores en el pòrtic de la sagrant tragèdia, que com a resultat final donaria un saldo luctuós de més de cent-vuit mil persones afusellades o assassinades a rearguarda com a conseqüència de la repressió i que el gran escriptor francès Georges BERNANOS, resident a Mallorca per aquells anys, amb un llenguatge viu i directe, va deixar escrits fragments sobre la lluita fratricida que es va viure també a la nostra illa,

El pregoner Jaume Morei

fragments que es troben a la seva novel·la «LES GRANDS CIMETIERES SOUS LA LUNE».

I vengué el pànic sembrat de confusió, l'angoixa i la por. La gent -la pobre gent- caminava silenciosa i escapolida el vespre. Els habitants de Ses Cadenes varen viure dies d'incertesa, de terror i de molta por. «El odio y el miedo fueron los impulsos ciegos que desencadenaron sobre España tantos horrores» va dir un polític d'aquell temps. «Una parte del país odiaba a la otra y la temía. El odio se satisfacía en el exterminio. La humillación de haber tenido miedo y el ansia de no tenerlo atizaban la furia». paràgrafs són aquests de Manuel Azaña, que bé mereixen ésser recordats.

A l'entrada de la foscor del 19 de juliol va arribar a la platja de S'Arenal una «golondrina» amb una banda de feixistes, conduïts per un grup de gent de dretes de S'Arenal, anaren a Es Pillari i vengueren també a Ses Cadenes per detenir les gents republicanes o que no pensaven com ells. Ompliren la seva barca i els varen tancar al Castell de Bellver. Altres varen passar el dies i les nits -morts de por- amagats dins els atepits pinars o dins les pedreres, que ben esperaven una possible aurora de llibertat que s'albirava o entreveïa amb el pròxim desembarc a Porto Cristo, però que mai va calar. Foren presos els pocs que intentaren unir-se a les forces invasores. Totes les esperances quedaren desfetes i esvaïdes, mentre anaven caient un darrera l'altre, els líders del Moviment Republicà de Ses Cadenes. Lenta però inexorablement anaven desapareixent els homes, vilment assassinats a sang freda, sense una justificació vàlida i sense un judici previ que els oferís una opció a una autodefensa. Altres cossos humans es trobaren amb ferides de bala en el front, tirats a la vora dels camins, lluny de Ses Cadenes, com també un cadàver trobat amb una cenalleta devora, dins la que hi havia un rossegó de pa, uns cigarrets, un encenedor de metxa i una dotzena de pessetes. El cadàver va aparèixer baix dels pins prop del Convent del PP. Franciscans de la Porciúncula, afusellat com un conill dins la seva pròpia lloriguera. Les seves despulles, com les de tants d'altres, varen ésser tirades a la fossa comú del cementiri de Palma, junt al qual, al «paredón de la muerte» altres havien caigut deixant la vida

cosida de bales. Per a tots ells va cantar el poeta:

«Pels que moriren per la nova Pàtria i en les tenebres els deixà la mort, un record».

I així, amb aquestes pinzellades tràgiques arrib al final de la meva modesta exposició, amb la qual he intentat fer un esboç dels detalls i records d'uns anys infantils en què vaig tenir la sort de viure a SES CEDENES.

Agraexc sincera i cordialment l'elecció recaiguda en la meva persona, als que m'han elegit com a PREGONER d'aquestes festes, com també haver-me brindat l'ocasió de poder tenir aquest contacte directe amb els habitants de SES CADENES. Era una cosa que sentia dins mi i desitjava de fa molts d'anys, com una necessitat imperiosa i inherent a les meves pròpies arrels de cadener. En certa manera era un deute que vaig contreure vers la meva terra, deute que havia de pagar un dia, més prest o més tard.

Aquest desig arrelat sempre en el meu esperit, en el fons de l'ànima, com pertoca a tot illenc lluny de la seva terra, ha tengut ara una culminació feliç. Aquest desig fou sempre en mi un caliu encès, sagrat i inestinguible.

He exposat «a grosso modo» els meus petits records d'una època feliç, la de la infància, que va culminar amb l'horrible tragèdia del trenta-sis, punt final d'una etapa de la meva vida amb el consegüent abandonament de la llar de Ses Cadenes, i el començament de noves etapes per viure encara.

Finalment, i com a conclusió del meu PREGO, no em queda més que formular un desig i esbremar uns vots de prosperitat i pau per tots. De la mateixa manera que, quan transcorrien els trists anys de sa fam, del 46 o el 47, amb l'esforç de tots, el doblers dels qui en tenien, el terreny i les peces de marès dels obrers, tots units, es va aconseguir aixecar la petita església actual, celebrada que fou la seva inauguració amb repartició de queviures, carn i arròs, a la població. D'aquell fet n'hi ha que en tenen bon record. Així també sapiguem ara romandre dins aqueixa unitat d'ideals que ens permeti una convivència fraternal i solidària en el nostre continu i quotidià bregar dins la vida.

Que la Patrona del nostre petit poblat Ntra.Sra. del Angels, protegeixi sempre amb tendresa i guardi de tot mal a les filles i fills d'aquesta terra, als qui naixeren en ella i als que, més tard, per circumstàncies de la vida, afincaren a Ses Cadenes la seva vida, el seu treball i el seu futur esdevenidor.

Que aquestes «CADENES» que simbolitzen l'esforç i el nervi del nostre poble, no tornin a ser jamai cadenes d'opressió caciquil, d'esclavitud, de tirania.. sinó més bé, cadenes pacífiques de llibertat, fraternitat i solidaritat entre el seus morador. Formant aquesta unitat, anella amb anella, sapiguem afrontar el futur amb el cap alt, en el marc d'un progrés, un benestar i una felicitat que desig de cor siguin plens i fecunds per a tots.

Quan s'acabi, s'acabarà per a tots

NIMBUS

EL AGUA,
CON CUENTAGOTAS

GOVERN BALEAR

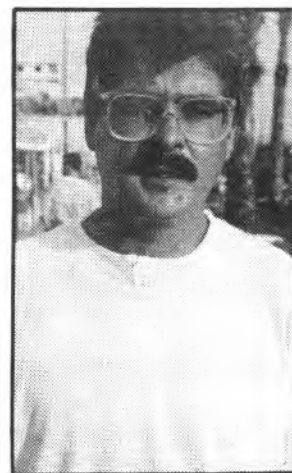
CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES
I ORDENACIÓ DEL TERRITORI

Enquesta

L'Ajuntament de Ciutat està realitzant aquest estiu l'obra més vistosa que s'hagi fet mai a s'Arenal. La sembra de 4 quilòmetres de fassers al llarg de la nostra platja, des de Can Pastilla al Riu Centre. Una obra, encara no acabada però en la que ja se perfila com serà en estar acabada. De moment, ja s'especula que els immobles han pujat entre el 30 i el 40 per cent de valor a la vorera de mar de s'Arenal, la gent està contenta i esperançada. Hem volgut saber la seva opinió a través de l'enquesta que segueix.

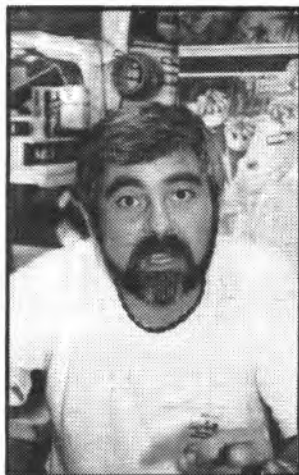
■ **Personal de la Cafeteria Tamarell.**- Això serà molt comercial. La gent aparcarà, passejarà i s'aturarà a sopar.

■ **Santiago Caballero Eivissa Modes.**- Aquest passeig queda molt bé. Quan l'acabin l'han de cuidar. Els policia han de controlar els motoristes que molesten als passejants.

■ **Sandra Ferrer-La Pagoda.**- Aquest passeig queda molt bé, i s'hauria d'allargar fins a s'Arenal. Tots tenim dret a aquesta millora.

■ **Domingo Genovart Supertropical.**- No m'agrada aquest passag. Els fassers estan massa espessos. No m'agradaria que els possassin davan la meua botiga. Només els bars s'aprofiten d'aquesta millora.

■ **Familia Sanchez-Arte de Toledo.**- Aquest passeig queda molt comercial.

■ **Personal de L'Arca-da.**- Això queda molt bé. Serà la zona residencial i turística millor de Mallorca.

■ **Maria Sanxo-Modes San Francisco.**- Aquest passeig de fassers ha de continuar fins a s'Arenal. M'agrada molt com queda a la part de Can Pastilla.

SA GLOSA D'EN PERE-GIL

SIAU DES NOSTRES...

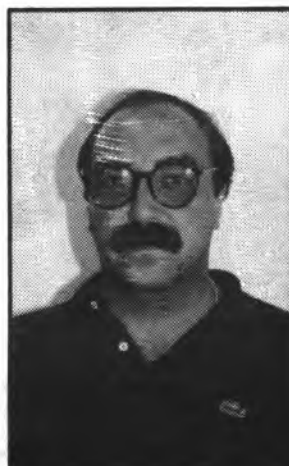
*Forasters jo vos vull dir
entre moltes altres coses
que si apreneu mallorquí
entendreu ses meves gloses.*

*Fent un petit sacrifici
tendreu sa compensació:
gaudireu des benefici.
de coneixer es meu humor.*

*Ja ho diu l'amo des Bon Lloc:
"Idò, si això vos pareix poc".*

■ **Pau Torrents-Bar Celta.**- M'agradaria que posassin fassers davan ca meua. Tota la platja ha de quedar igual.

■ **Rafel Wagons Lits.**- Maimó. Això queda molt bé. Esper que sia comercial.

■ **Araceli Caballero Botiga Relsa.**- En estar acabat i els fassers oberts quedarà molt bé. Pareix que serà ben comercial.

■ **Magdalena Perelló Jazmin.**- Jo trob que han deixat massa estret el carril dels cotxes. El passeig de palmeres queda molt bé.

NO VOLEM SER FORASTERS DINS CA NOSTRA
-Ofereix-nos el servei en la nostra llengua.
No ens obligueu a no tornar.

Assessorament lingüístic gratuït
Cordialment,
APLEC, Apt. Correus 1351 PALMA

Si voleu menjar i
beure be,
anau a Can Bernat
es Binisalamer

COMERCIAL ARENALERA

Petits anuncis

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Canteres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.

Cada paraula, 10 pessetes.

BORSA IMMOBILIARIA

**URGEIXEN PISOS
PER LLOGAR.
FINQUES
AMENGUAL.**

**Sant Cristofol, 16.
Tel. 269250.**

PISOS I XALETs
per llogar a la comarca
de S'Arenal.
**FIQUES SASTRE
BARCELO**
Carrer Milà, 15.
Tel. 260649.
S'Arenal de Mallorca

Necessit solar d'un mile-
nar de metres quadrats
a S'Arenal. Tel.: 265590.

LLOC ESTUDI per hores.
Màxima discreció i serietat.
Tel. 404218.

BLANCA
Perruqueria de
senyores
Carrer Gran i
General Consell, 36
Tel. 265109.
S'ARENAL DE
MALLORCA

NECESSIT FINCA fins a 4
quarterades, entre ses Ca-
denes, es Pillarí i s'Aran-
jassa. Telf.-491016.

CONTESTADORS AUTO-
MATICs, telèfons sense
mans, telèfons sense fils.
ELECTRONICA EL GAU-
CHO. Carrer Mallorca, 2.
Tel. 263423.

TRASPAS LOCAL gran,
al carrer Trasimen de s'A-
renal. Actualment serveix
d'oficina. Telèfons 268201
-490152.

TRASPAS restaurant per
una tercera part del seu
valor, per no poder aten-
dre. Contracte indefinit.
Local que pot servir per
qualque altre negoci. Tel.
710087.

SE TRASPASSA O LLOGA RESTAURANT

de 96 m.² i 30 m.² de
terrasa al carrer
Joaquim Verdaguer, 3
de S'Arenal

Tlf. 26 67 21

**VENC
PARCEL·LES
REGUIT A 2 KM.
DE S'ARENAL.
33%
D'ENTRADA I LA
RESTA 6 ANYS.
TEL.: 460527
203480**

VENC PIS amoblat, de
dues habitacions dobles, a
les Palmeres. 4.000.000 de
pessetes. Telf. 264167.

TRASPAS LOCAL de 250
m² a l'altura del balneari 8
de S'Arenal, per tres mil-
lions de pessetes, lloguer
70.000 ptes. Tel. 261671.

ARENAL, 2 pisos fets 1 de
sol, 6 dormitoris, 2 banys,
gran cuina, amoblat.
10.000.000 ptes. MIR -
AMENGUAL. 269250.

ARENAL, 4 dormitoris, 90
m² de terrassa, vistes a
tota la badia, sense mo-
bles. 8.400.000 ptes. MIR -
AMENGUAL. 269250.

LES MERAVELLES, dú-
plex 100 m. 3 dormitoris,
zona tranquil·la, sense mo-
bles. 15.000.000 ptes. MIR -
AMENGUAL. 269250.

ARENAL, pis 3 dormitoris,
100 m², amoblat, molt
bones vistes. 8.500.000
ptes. MIR - AMENGUAL.
269250.

ARENAL, planta baixa, 150
m², nova construcció, 3
dormitoris. 10.500.000
ptes. MIR - AMENGUAL.
269250.

BADIA GRAN, xalet ados-
sat, 3 dormitoris, nova
construcció. 14.000.000
ptes. MIR - AMENGUAL.
269250.

CAN PASTILLA, pis 2 dor-
mitoris, amb terrassa, amo-
blat. 5.400.000 ptes. MIR -
AMENGUAL. 269250.

ARENAL, locals de nova
construcció. 14.000.000 a
30.000.000 ptes. MIR -
AMENGUAL. 269250.

URBANITZACIO SA
TORRE, solar 1.000 m²,
primera línia, tancat, edifi-
cable 300 m². 12.600.000
ptes. MIR - AMENGUAL.
269250.

SANT JORDI, terreny rús-
tic, 11.250 m², 4.500.000
ptes. MIR - AMENGUAL.
269250.

LES PALMERES, solar
1.140 m², tancat.
5.800.000 ptes. MIR -
AMENGUAL. 269250.

ZONA LLUCMAJOR, rústi-
ca, 2 quarterades, casa, 1
dormitori, sala - menjador
amb ximeneia, porxada
tancada, 700 arbres fru-
ters, regadiu per goteig.
14.000.000 ptes. MIR -
AMENGUAL. 269250.

EL PIL·LARI, hostal 300
m², planta baixa, 10 habi-
tacions, gran cuina indus-
trial, 3 sales, equipat com-
pletament. MIR - AMEN-
GUAL. 269250.

ZONA SON VERI, planta
baixa amb jardí, 100 m².
habitables, 20 de terrassa,
100 de jardí. 12.600.000
ptes. MIR - AMENGUAL.
269250.

ZONA SON VERI, traspàs
gelateria a 50 metres de la
platja, bal. 9. Traspàs res-
taurant bal. 8-9 a 50 metres
de la platja, molt ben mun-
tat. Venc bar 160 m², cate-
goria primera especial, bal.
9. MIR - AMENGUAL.
269250.

ARENAL, traspàs souvenir,
supermercat, bona situa-
ció, contracte indefinit.
16.000.000 ptes. MIR -
AMENGUAL. 269250.

SNAT JORDI, en construc-
ció, entrega de claus a fi-
nals d'any, 110 ml., traster,
ximeneia, garatge opcio-
nal. 10.000.000 ptes., faci-
litats. MIR - AMENGUAL.
269250.

LLOGUERS zona Can
Pastilla - Arenal, aparta-
ments, xalets per a la tem-
porada d'estiu o per a tot
l'any. MIR - AMENGUAL.
269250.

APARCAMENT al carrer
Xabec de Can Pastilla. Tru-
cau hores de menjar i per la
nit. Tels. 462228 - 463051.

APARTAMENT amb una
habitació doble i una indivi-
dual, lloc per temporada o
per mesos a Can Pastilla.
Tel. 460689.

LES PALMERES. Lloc
apartament amoblat i nou.
Dues habitacions dobles i
piscines comunitàries. Tel.
465935, hores d'oficina.

S'ARENAL, entre els bal-
nearis tres i quatre, a pri-
mera línia, lloc pis amb dos
dormitoris. Tel. 232810.

S'ARENAL, lloc aparta-
ment nou i amoblat. Tel.
461569. Senyor Navarro.

CAN PASTILLA, a primera
línia, lloc apartament, ren-
tadora automàtica, TV,
bones terrasses. Mesos
d'estiu. Tel. 269207, mig-
dies.

CAN PASTILLA, aparta-
ment 4 dormitoris, 2 banys,
lloc. Tel. 260640.

CAN PASTILLA, lloc aparta-
ment, dos dormitoris do-
bles, gran sala menjador,
bany, lligador, televisor,
rentadora, vista panoràmi-
ca. 75.000 ptes., mesos
d'estiu. Tel. 752711.

CIUTAT JARDI o S'Arenal,
cerc apartament per llogar.
Tel. 758226, dematins.

LES PALMERES, venc pis,
2 dormitoris, 2 banys, sala,
cuina, terrassa, vista a la
mar. 3.500.000 ptes. Tel.
265020.

S'ARENAL, lloc pis tres
dormitoris, vista a la mar.
Carrer Salut, 21-7c. De 17
a 20 hores.

LLUCMAJOR, lloc planta
baixa. Cridar hores de co-
merç. Tel. 661832.

CAN PASTILLA, lloc aparta-
mento de tres dormitoris.
Tel. 460689.

BELLAVISTA, venc aparta-
ment 3 dormitoris, bany, lli-
gador, traster, energia
solar, jardí, vista a la mar, a
15 minuts de Ciutat. Tel.
710704.

S'ARENAL, lloc planta
baixa de tres dormitoris.
Tel. 268943, de 20 a 22
hores.

CAN PASTILLA, davant
l'Hotel Oasi, lloc primer pis
molt gran, apte per dispen-
sari, agència de viatges...
Tels. 469424 - 468493, de
13 a 16 hores.

S'ARENAL, al carrer dels
Trobadors, devora la platja,
pis amoblat, tres dormitoris
dobles, dos banys com-
plets, cuina amoblada i
equipada, sala menjador,
galeria, terrassa amb vista a
la mar i a la muntanya. Des
de juliol a setembre el lloc
per 650.000 ptes. Tel.
245250.

SON FERRIOL, planta
baixa, sotil obert amb terra-
ça, jardí, dormitoris, cuina
amoblada amb fusta del
nord, venc per vuit milions
de pessetes. Facilitats.
Tels. 244422 - 243729.

ES MOLINAR. Pis en finca
de tres anys, tres dormito-
ris, venc per sis milions,
dos milions i mig d'entrada.
Tel. 249775.

ES MOLINAR, venc pis al
carrer del Tinent Torres.
Quatre milions vuitcentes
mil ptes. Tel. 242531.

S'Arenal
de Mallorca

265005

VIAGES
S'arenal

Bitllets d'avió i de vaixell.
Vols xàrters.
Crediviatge.
Lloguer de cotxes.
Reserves per telèfon i
entrega de bitllets a
domicili. Amilcar, 16.
Tels. 266673-261265.
S'Arenal de Mallorca.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A S'ARENAL DE MALLORCA

Nom:
Cognom:

D.N.I.

TELF:

ATENCIÓ

- Escriuiu un sol anunci per cupó.
- Useu lletres majúscules.
- Escriuiu dins el requadre el text.

TEXT:

Ompli aquest cupó i enviaïu-lo a:

S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 - 07600 -
SESCADES DE S'ARENAL

IMMOBILIARIA
BALEAR C.B.

A.P.I.M. DARDER
CARRER DE SA FONT, 66
TELFs.: 662402 - 662411
FAX.: 662161
LLUCMAJOR

CRISTALLERIA
LLUCMAJOR

Acristal·laments d'Obres - Miralls -
Vidres de color - Decorats - Vidreres
Artístiques.
Ronda de Migjorn, 105. Tel.: 661493
LLUCMAJOR (Mallorca)

Petits anuncis

ENTRE CAN PASTILLA i s'Arenal, cerc nau industrial o solar gran, per construir-n'hi una. Tel. 261246.

NECESSIT Magatzem, casa vella o solar a Ses Cadenes, Pili-larí o Meravelles. Ofertes al 261246 - 261052.

Rústica de regadiu devers s'Aranjassa, 10.000 metres quadrats, casa legítimada que necessita reformes al molí, safareig. Possibilitat d'electricitat. 11.000.000 ptes. Facilitats. Tel.: 715131 i 740236.

PERRUQUERIES

PERRUQUERIA de senyors Ca'n Paco. Carrer Virgili, 1 - Can Pastilla.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

MIQUELA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel. 262065.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

VIATGES

VIATGES S'ARENAL. Billets d'avió i de vaixell. Vols xàrter. Crediviatge. Lloguer de cotxes. Reserves per telèfon i entrega de billets a domicili. Telèfons: 266673-261265. S'Arenal.

VIATGES JUTLANDIA TOURS, lloguer de cotxes, vols xàrter, oferta Canàries 2 per 1 (el seu acompanyant de franc), Londres des de 16.000 Ptes. Carrer Miramar, 25 - bis. Tel. 263585.

LONDRES..... 24.500 Ptes.
MANCHESTER..... 26.500 ptes.
NEWCASTLE..... 20.000 ptes.
(davant el Club Nàutic s'Arenal)

Carrer Miramar, 25 bis - Tlf. 26 35 85 - S'ARENAL
GRÈCIA 28 d'Agost
- Avió i trasllats - 52.200 ptes. - 7 nits hotel - Excursions

VIATGES XALOKI. Billets de vaixell i d'avió. Telèfon: 267450.

VENDES

LLIBRERIA DE VERD EN BLAU. Llibres en català i en castellà. Especialitat en lectures juvenils i infantils. Comandes de llibres en 24 hores. Avinguda del Cid, 56. Tel. 248360 - Son Ferriol.

OUS FRESCS de gallina rossa. Servei a restaurants i hotels cada tres dies. Preus interessants. Granja Acosta. Lluçmajor. Tel. 660432.

VENC BOT de fibra de 10 pams descobert amb motor fora borda de 7'50 CV «Mercury». Tel. 262769. Ref. Miquel.

VENC ciclomotor Mobylette Liberty, color blau metal·litzat, amb intermitents, per 55.000 ptes. Tel. 238981.

VENC NAU 250 m². a s'Arenal. Tel. 268111. Demanar per Agustí.

VENC CASA gran, 1.000 m², cente Lluçmajor, carrer de Sant Pau. Tel. 260164.

ANIMALS DE COMPANYIA

CONSULTORI VETERINARI. Carrer Exèrcit Espanyol, 23 - baixos. Tels. 491736 - De dilluns a divendres, de 17 a 20 hores.

CLINICA VETERINARIA S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13'30. Horabaixes de 16'30 a 20. Tel. Clínica: 490153. Tel. urgències: 207919.

BORSA DEL MOTOR

Seat Ibiza, PM-N. 700.000 Ptes. Panda Marbella, PM-N, 530.000. Volkswagen Polo, PM-N, 680.000. Seat 127, quatre portes, PM-P, 85.000. Seat 127, PM-X Fura, 75.000 Ptes. Telf. 248914 - Son Ferriol.

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL RENAU. Tel. 413867 - Son Ferriol.

PERSONALS

FADRI, 32 anys, periodista, vull relacions formals amb senyoreta bonica i simpàtica. 710087.

FADRINA, 40 anys, ATS, vull formar una família amb fadrí culte i simpàtic. 710087.

VIUDA, 55 anys, estudis, vull relacions amb cavaller culte. 710087.

SEPARADA, 24 anys, molt maca, simpàtica, vull relacions amb cavaller culte i formal. 710087.

FADRI, 41 anys, policia nacional, vull relacions formals amb senyoreta culta. 710087.

ENGINEYER TECNIC, 50 anys, posició social alta, estudis superiors, vull conèixer senyora intel·ligent, bona mestressa de casa, amistat de moment. Que no fumi. Apt. 10.237 - Palma.

CAP DE VENDES, 34 anys, rossa, varis idiomes, independent, seriosa, caràcter sincer, agradable. Aficionada als esports aquàtics i a la naturalesa. Em vull casar. Apt. 10.093 - Palma.

MESTRESSA DE CASA, bona presència, estalvis suficients, vida tranquil·la, hobby la jardineria, cultivar; senyor senzill de bona salut, sense vicis, formar família. Apt. 10.237 - Palma.

SEPARADA, 28 anys, independent, 1'60, prima, nacionalitat estrangera; voldria formar una família amb senyor amant dels nins i de l'esport. Apt. 10.093 - Palma.

SEPARADA, maca, figura excel·lent; la meua vida sentimental és un fracàs, estic interessada a conèixer senyor amb fins seriosos. Amistad, de moment. 247912.

SENYOR NEGOCI TEXTIL, mitjana edat, alt i bona presència, esdevinidor resolt; cerc senyoreta intel·ligent, solvent, per formar parella i família. 247912.

AQUARI, bon caràcter, 29 anys, tendre, amorós, bona posició social i econòmica; contactaria amb senyoreta que es sentís fora de lloc. 710087.

CERC L'AMISTAT d'una dona dolça, simpàtica, seriosa. Estic disposat a oferir-li tot el meu amor si ella paga la pena. Cinquantí solitari. 710087.

CAVALLER estranger voldria trobar senyora o senyoreta que es vulgui casar a canvi d'una respectable quantitat de doblers. Ap. de Correus 10.093 - 07080 - Palma.

COMERCIANT, 40 anys, em trob totalment sol per haver perdut el meu valuós temps amb titolets i no dedicar temps a les dones, ara em dedic a trobar-la. Crida al 710087.

CAMBRER, 20 anys, sí, tu pots ser la meua valuosa dona per a sempre. Si em crides no t'oblidaràs de mi durant tota la teua vida perquè t'estimaré amb follia. Crida al 710087.

ELECTRICISTA, 29 anys, el teu amor desconegut que tant i tant de somni, vull que vinguis a mi com jo aniré a tu, si em crides no te'n penediràs. 710087.

MARINER, 45 anys, a la meua juventut vaix deixar el meu amor a una riba, i mai més el vaig tornar a trobar, pots ser tu, si em crides ho sabrem. 710087.

JOVE, 22 anys, fadrí, natural de Jaén, alt, corpulent, bona presència, treball seriós ben pagat, alemany perfecte; cerc senyoreta formal, senzilla per amistat parella. 710087.

FADRI, 49 anys, militar de professió, 1'76 d'alçada, fortuna personal, vida resolta, presència impecable; vull formar una família amb senyora / senyoreta de 29 a 45 anys, elegant i culta. Apt. 10.093 (Palma).

VIUDO, 30 anys, amorós, voldria conèixer al·lota que m'envolti de felicitat, bona complanya, crida al 710087.

DONA D'UNA cinquantena d'anys, s'ofereix per fer neteja a cases de s'Arenal, a 500 Ptes. l'hora. 260380.

DIVORCIAT, seriós, formal, si tu cerques amor, jo cerc amor, els dos en una eterna passió. Crida i no ho oblidis. 710087.

SEPARAT legal, 56 anys, vida resolta, molt bons estalvis, nivell cultural mig-alt, visc sol, no tinc fills, xalet, casa de camp, si em crides et faré feliç. 710087.

ESCULTORA, 34 anys, som rossa de pell llarg i arrissat, molt atractiva, som una fantàstica cuinera i una bona mestressa de casa. Si em vols conèixer ho sabràs, també som simpàtica, agradable i molt amorosa. 710087.

PERIODISTA, 38 anys, fadrí, m'encanten les dones, però quan estic sol només m'agrada una, la més somniada i la que sempre és a la meua ment, esper que siguis tu, cor meu. 710087.

JOVE, 22 anys, gran personalitat, em sent sol, molt amor per oferir per fer feliç la dona que m'estimi com a marit, som atractiu i molt simpàtic, ho sabràs tu mateixa quan em coneixis. 710087.

REGULO, xilè, 27 anys, m'encanta Palma i les seves dones, voldria conèixer al·lota de 18 a 27 anys, som moreno, ulls verds clars, fadrí, romàntic, tímid, atractiu, si em vols conèixer crida al 710087.

GUAPO SENYOR cerca senyora de 45 a 49 anys, ingressos alts, vaixell, cotxe, pis, visc sol, sense fills, viudo, m'agradaria trobar dona amb classe que li agradi vestir bé i no com les àvies. 710087.

PEL-ROJA, ulls blaus, 32 anys, fadrina, visc sola, voldria trobar home amorós, sobretot m'agraden els homes que no en vulguin una altra quan estan amb tu, som atractiva, però també miss món. 710087.

NO PUC TROBAR la sort en l'amor, si tu em pots ajudar endavant, crida, jove de 30 anys, ros, grans ulls negres, 1'73, prim. 710087.

NEGOCI PROPI, 45 anys, seriosament, cerc senyora que em faci feliç i, per suposat, jo a ella, amor mutu. 710087.

PERRUQUERA, bona presència, fadrina, guapa, senzilla, m'agraden els homes amorosos, m'agrada la música i sobretot la lenta. Senyor de 27 a 33 anys, crida al 710087.

AGENT DE SEGURETAT, 39 anys, no és impossible la felicitat en l'amor, jo esper trobar-la, m'agradaria que tu fossis la senyora, amorós. 710087.

DIVORCIADA, 43 anys, voldria trobar cavaller d'uns 39 a 44 anys que siguin amorós, atractiu i que els agradin molt els jocs, si ho vols em pots cridar al 710087.

VIUDA, 55 anys, sense fills, el meu cor obri les seves portes de pinte en ample i no les tancarà fins que trobi el meu gran amor, gaudirem de la vida. 710087.

FUNCIONARI, 26 anys, fadrí, la soledat envolta la meua vida de turment, voldria trobar al·lota de 18 a 26 anys que sigui amorosa i molt graciosa. 710087.

ESTUDIANT, 20 anys, visc sol, cotxe, t'espera tu, dona dels meus somnis adorables fins que arribis al meu cor i d'una fletxada em facis tornar boig d'amor. 710087.

MESTRA, 32 anys, em voldria casar amb un home molt ben dotat, però sense vicis, crida, t'esperaré amb ansietat. 710087.

MASSAGISTA, 43 anys, vull un home amb característiques molt normals, guapo, senzill, treballador, que no begui. Crida al 710087.

TRADUCTORA, 25 anys, fadrina, una filla, el meu nom és Carol, cabells llargs, ulls blaus, atractiva, home de 24 a 30 anys, que no begui i que sàpiga estimar donant molt d'amor. 710087.

DELINANT, 48 anys, separada, sense fills, tu i jo el destí o l'amor, si em crides segur que no te'n penediràs de conèixer-me. 710087.

PSICOLOGA, bons ingressos, 33 anys, fadrina, visc totalment sola a un xalet amb piscina i barra, fins totalment seriosos, si em crides et promet que et banjaré en cava fins que et tornis foll d'amor. Amorosíssima. 710087.

MORENESA, fadrina, atractiva, amb moites ganes de trobar el meu home per fer-nos felissos mútuament, si em crides et promet que et proporcionaré tot l'amor que tinc. 710087.

JOIERIA
RELOTGERIA
MARINA
CARRER, SALUT, 21
TEL.: 262415
S'ARENAL DE
MALLORCA

PERSONALS

SENYORA, viuda, sense fills ni problemes, vida acomodada. Cerc senyor fins a 65 anys, dinàmic, juvenil. Bona amistat de moment, per formar una llar. 710087.

CUBANA, vida tranquil·la, estalvis, pis propi, afeccionada a les novel·les de misteri, lectura informativa. Voldria trobar parella, senyor honrat, de 46 a 60 anys. Cridar al 710087.

ELECTRICISTA, separat legal, dues filles, em sembla que estic vivint un somni que sempre es repeteix, em veig tot sol sense esperances de trobar-tè, cridar, no ho dubtis, ens ajudarem. 710087.

ESTRANGERA de 25 anys, atractiva, esvelta, 1'65 d'alçada, vol conèixer mallorquí fins a 29 anys. Fins seriosos. Cridau al 710087.

VENC ORDINADOR Spectrum, 128 K, amb quaranta jocs. 37.500 pessetes. Tel. 260064.

SENYOR atractiu, corpulent, professió superior, capital elevat, fortuna personal; em trobo sol, voldria relacionar-me amb algú per amistat / família; senyoreta educada. 710087.

DIVORCIADA, 48 anys, alta, atractiva, idealista, cultura general, visc sola, fills independents, importants estalvis, alguns negocis; voldria trobar senyor bo per formar parella. 710087.

ADMINISTRATIVA, d'idees clares, ingressos elevats, senzilla, elegant, alta, atractiva; vull formar parella amb senyor educat per fins matrimonials. 710087.

DIVORCIAT, 44 anys, 1'87 d'alçada, bona presència, cultura àmplia, cap vici, amable; vull formar una família amb senyora senzilla, que li agraden els animals, el camp i la casa. 710087.

CUINER, alt, guapo, bon físic, 90.000 ptes. al mes, estudi propi, cotxe, sol, béns importants, m'agrada els animals, la muntanya, els toros; senyoreta semblant. 710087.

MODEL de perruqueria, 43 anys, alta, cabells llargs, morena, bonica, cultura general, molt senzilla; només vull amistat amb senyor bo i amable. Possibles fins seriosos. Apt. 10.237 (Palma).

DIRECTOR GERENT, 50 anys, sense problemes econòmics, voldria conèixer senyora, no importa si té fills, fins seriosos matrimonials. Crida'm al 710087.

SEPARADA legal, 27 anys, negoci propi, estudis mitjans, xalet, cotxe, molt bonita, senzilla. No vull ser enganyada. Senyor honrat i educat. 710087.

SEPARADA, 38 anys, pis, estalvis, som morena, elegant, guapa. No tenc fills i som amant de la llar. Vull senyor fins a 48 anys amb l'esdevenidor resolt. Apt. 10236 - Palma.

SENYOR, 48 anys, separat, donant de sang i òrgans, interessat a conèixer mallorquina, vídua, separada o fadrina, tenc casa i cotxe, sense fills. Apt. 10236 - 07090 - Palma.

VIUDA, 56 anys, estrangera, estudis universitaris, varies llicenciatures, vida acomodada. Voldria formar parella amb senyor, 56 a 70 anys, sa, actiu. Indiferent fills. 277990.

FADRI, important càrrec, 34 anys, importants béns econòmics, estudis, pis a Palma. Voldria casar-me amb senyora o senyoreta intel·ligent, bona presència. 277990.

SEPARADA, resident a Palma, feina segura, estudis mitjans, varis idiomes, amant de la llar, nins, camp. Voldria formar una família amb senyor de 30 a 40 anys, seriós. 710087.

VIUDO, 56 anys, alt, fort, apassionat, bondados. M'agrada la dona amb personalitat, tímida. Senyora d'aquesta qualitat, formar parella o matrimoni. 277990.

SEPARADA, 32 anys, aviat obtindrè el divorci. Voldria amistat de moment, senyor seriós, lleial, 35 a 49 anys, no importa el seu estat civil. 277990.

FADRI simpàtic, de mitjana edat, seriós, educat, sense vicis, independent. Cerc dona simpàtica, original, d'idees clares, per fer-la feliç en matrimoni. 277990.

SEPARADA legal, 51 anys, 1'76, dinàmica, elegant, senzilla. Voldria senyor responsable, bo i simpàtic. Llar. 710087.

VIUDA, 67 anys, casolana, varis negocis de comestibles, neta, m'agrada la música romàntica, marxosa. Voldria amistat amb senyor seriós, actiu, simpàtic. Fins seriosos. 277990.

VIUDA, 59 anys, senzilla, sense problemes, simpàtica, sembla que tenc menys anys. Vull continuar feliçment amb un senyor semblant. 277990.

FADRI, som forner, honrat, et faré molt feliç, formar una família. Tenc 38 anys, estatura mitjana, amorós. 277990.

Si et vols casar o aconseguir una bona i neta amistat, no li donis més voltes. No dubtis més ja que el que no aconseguix mitjançant els serveis del Centre d'Orientació Matrimonial, «La Pareja Unida», no ho aconseguix de cap altra manera.

Comprova-ho vosté mateix/a. Ajudam a tothom de la mateixa manera: fadrins/nes, viudos/es, separats/des, divorciats/des, alts i altes, grossos i grosses, prim i primes i guapos i lletjos.

Ves a l'avinguda Comte de Sallent, 17, Pral-1. tel. (971)71 0087.

Al Centre Matrimonial «La Pareja Unida» disposam d'una gran quantitat de senyoretes i senyors entre 50 i 72 anys que volen trobar la seva mitja taronja, o una amistat formal.

A vosté, senyor o senyora, si també ho desitja, podeu rebre ajuda de «La Pareja Unida» a l'avinguda Comte de Sallent, 17, Pral-1.

VIUDA, 58 anys, seriosa, posició social alta, importants béns, sana. Vull de moment amistat amb senyor dialogant, amb bons fins, 59 a 60 anys. 277990.

COMERCIANT, 45 anys, fadrina, sese fills, no tenc família a Mallorca i em trobo massa sola. Voldria fer amistat formal amb senyor bo. 277990.

SEPARADA, 44 anys, 1'76, prima, atractiva, capital elevat, elegant, bon cor. M'agradaria fer amistat o formar parella amb senyor de 50 a 55 anys. 277990.

MILITAR, esdevenidor assegurat, culte, presència, serietat. Em vull casar amb senyora intel·ligent, bona presència, amb cultura, de 30 a 40 anys, alta. 710087.

FADRI, 45 anys, madrieny, resident a Palma, béns importants, col·lecció de gran valor, distingit. Cerc senyora amb cultura, elegant. Formar família. 277990.

MALLORQUI, 39 anys, finques, casa rústica, negocis elèctrics, varis idiomes. Vull senyoreta per casar-me, bona, intel·ligent, deserta, de 25 a 40 anys. 710087.

FADRI, culte, cotxe, pis a Palma, finques, bona persona, simpàtic, formal. Vull formar una família amb senyora de 31 a 46 anys, intel·ligent. 710087.

CHARACTER AGRADABLE, 37 anys, bona presència, vídua, vul refer la meua vida amb senyor responsable, honest, de gran cor, indiferent posició. 710087.

PERRUQUER, 28 anys, alt, morè, bona presència, educat, formal, fadrí, som bo, m'agrada passejar i la vida tranquil·la. Voldria conèixer al·lota bona, senzilla. Fins seriosos. 710087.

SOM UNA SENYORA VIUDA, distingida, 65 anys, no em falta res, posició econòmica resolta, m'agrada viatjar, som alegre, simpàtica, però estic molt sola, necessit un company fidel, educat, per conviure plegats. Cridau al 710087. Fins formals, seriosos.

SENYOR ADVOCAT, 65 anys, bona presència, 1'72 d'alçada, prim. Estic separat, tenc la vida resolta, sense cap tipus de problema econòmic, però sí el tenc de soledat, d'estimació. M'agradaria molt trobar una bona dona, que em pogués fer feliç, de moment una bona amistat, fins seriosos. 710087.

SENYORA DE NEGOCIS, 42 anys, bona presència, 1'63 d'alçada, activa, treballadora, a causa de la meua feina no puc conèixer gaire gent per estar moltes hores ocupada. M'agradaria conèixer cavaller formal, bona persona, per tenir, de moment, una bona amistat, no importa estat civil, fins seriosos. 710087.

MESTRE D'ESCOLA, a Palma, 34 anys, fadrí, mallorquí, cabells negres, 1'80 d'alçada, bona presència, estic cansat d'estar sol, tenc amigues però no parella, interessada a conèixer-me per tenir, de moment, una bona amistat, només has de cridar-me al 710087.

**CRISTALLERIA
EL ESPEJO
VIDRERES
EMPLOMADES,
GRAVATS ARTÍSTICS,
VIDRES DE
SEGURETAT,
TANCAMENT DE
GALERIES AMB
ALUMINI I CRISTALL,
VIDRES I MIRALLS EN
GENERAL, MAMPARES
DE BANY.
CARRETERA DE
MANACOR, 426
CASA BLANCA - TLF.: 249039**

FADRI, mitja edat, alt, guapo, professió immillorable, 320.000 ptes. al mes, propietari finques i immobles; cerc senyora de 30 a 40 anys amb les idees clares, estudis i formal. 277990.

MESTRE D'OBRES, 39 anys, alt, amb estudis superiors, esdevenidor resolt, vida acomodada, atractiu; cerc senyora / senyoreta simpàtica, bona, semblant edat, neta, fins formals. 710087.

EMPLEADA D'AJUNTAMENT, 26 anys, 1'73 d'alçada, bonica, amb estudis superiors, idealista, fins matrimonials; senyor senzill, molt bo, sense vicis, net. Apt. 10.237 (Palma).

SENYORA, 56 anys, cabells castanys, atractiva, 1'72 d'alçada, aspiracions, escriure, teatre, agradable conversa, senzilla, comprensiva; senyor amb fins amistat / formar una família. 710087.

ARIES, impulsiva, optimista, divertida; feina pròpia, sense problemes; voldria conèixer jove de fins a 33 anys per una possible història d'amor. 710087.

PINTOR de professió, músic d'hobby; voldria conèixer senyoreta fins a 33 anys que li agradi la música i un poc la bohèmica. 277990.

**S'Arenal
de Mallorca**

FADRI de mitjana edat, la meua feina és la construcció, 200.000, cotxe, xalet, m'agraden els esports, la casa. Senyora 35/50 anys, fins matrimonials. 247912.

MALLORQUI, 30 anys, 1'80 d'alçada, estudis universitaris, pis, cotxe, fadrí, voldria fer una amistat seriosa, senyoreta fadrina / viuda, sense problemes. Apt. 10.093 - Palma

VIUDA, 31 anys, atractiva, intel·ligent, 180.000 al mes, pis propi, xalet, i casa gran a Eivissa. T'ofereixo el meu amor, la meua comprensió. Senyor formal 34/40 anys. 247912.

ESTUDIANT, esportista, m'agrada la muntanya, m'apassionen les regates; contactaria amb al·lota amb els mateixos gusts. Exclusiva amistat. 247990.

PILOT d'aviació d'edat, físicament atractiu, 1'80 d'alçada, està interessat en conèixer al·lota de 17 a 22 anys per bona amistat i si és possible conviure, viatjar i disfrutar de la vida. Crida'm al 710087.

CAP DE VENDES, 36 anys, bona presència, cotxe, xalet, resident a poble, amb un gran esdevenidor; em falta amor, estimació; senyora / senyoreta formal, amb fins matrimonials. 710087.

INDUSTRIAL, 57 anys, estatura mitjana, simpàtic, natural de Cáceres, visc a Palma, totes les comoditats; em falta el teu amor, senyora comprensiva, educada, indiferents fills. 277990.

VIUDO, 60 anys, encara faig feina, 90.000 ptes. al mes, algunes cases, cotxe, fill casat, m'agraden els toros, els esports, viatjar; senyora jovial amb ganes de viure. Crida'm al 710087.

PROPIETARI FABRICA, 43 anys, alt, mallorquí, 170.000 ptes. al mes, estalvis elevats, prim, cabells negres, bona presència, inquietudes culturals; vull formar parella amb senyora responsable. 247912.

MENJARS CASOLANS

**SOM ESPECIALISTES
EN XOT I PORCELLA
FEIM PRESSUPOSTS
PER A BATETJOS,
COMUNIONS I BODES
APARCAMENT PROPI
ELS DILLUNS
TANCAT
AVINGUDA DE
CARLES V - TEL.: 661117
LLUCMAJOR**

**PER IL-LUMINAR
LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA
NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca**

PERSONALS

ENGINYER, 27 anys, el meu cor bateja cada dia més fort perquè sàpigues que et necessit, no sents el seu batec? Doncs acosta't més, et necessit, dona, tu seràs el que més apreciarà el meu cor, ànima, pensament i altres. Com abans millor, fins totalment seriosos. 710087

PROFESSORA D'IDIOMES, voldria conèixer l'home dels seus somnis, un home que sàpiga el que és una dona de la llar, bruna de cabells llargs, ulls negres, 31 anys. Crida'm al 710087.

FADRI, 24 anys, professió important, 145.000 ptes. al mes, pis i cotxe propis, salut excel·lent, nacionalitat italià - espanyola; cerc senyoreta formal, intel·ligent, per fins seriosos. Apt. 10.237 (Palma).

SEPARAT, 29 anys, mallorquí, 1'80 d'alçada, prim, ulls negres, estudis normals, afició a la música i l'arqueologia; senyoreta amb fins semblants, amistat / matrimoni. 710087.

GASTRONOMIA

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Srta. Susana.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Bodes, comunions, dinars d'empreses. Dini per un milenar de pessetes. Carrer Joan d'Austria, 13 - Badia Gran.

RESTAURANT SA BOLEA. Cuina feta com deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Meravelles. Tel. 265188.

OS CANTEIROS RESTAURANT. A casa galega do Ca'n Pastilla. Comidas e vinhos galegos. Av. Bartomeu Riutort, s/n. Tel. 262674 - Ca'n Pastilla.

CAFETERIA COSMOPO-LITA. Pop a la galega. Peixos, marisc i carns. Vinhos da terra galega. Terra, 44 S'Arenal de Mallorca. Tel. 263099.

EL PARADIS DE L'HAMBURGUESA. Hamburgueses, salxixes i pollastres a l'ast. Marbella, 43. Devora el quarter de la Policia Nacional.

RESTAURANT JAMAICA, cuina mallorquina, especialitat en paelles. Carretera Militar, davant l'ambulatori. Tel. 262923. S'Arenal.

LA COVA DEL TORO. Cuina típica mallorquina, pa amb oli i pernil, caragols, tripes, frit, truita de riu, gambes, paella. Carrer Arrecife davant la mar. Ciutat Jardí.

HOSTAL MARACAIBO, cuina mallorquina casolana. Devora les Escoles de Ca'n Pastilla. Tel. 263017.

BAR RESTAURANT ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyonia. Carrer de la Grúa, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdader, 12. Tel. 266721, S'Arenal.

RESTAURANT CA'N TIA TALECA. Porcella rostida, xot rostit i altres especialitats. Presuposts per a bodes i comunions. Avinguda de Carles V. Tel. 660297 - Lluçmajor.

RESTAURANT - TORRADOR LLUCMAJOR. Xot i porcella rostida. Avinguda de Carles V, cantonada Carretera de Campos. Tel. 660439 - Lluçmajor.

CAFE CA'N REAGAN. Berenars i soparets. Lloc de trobada dels pagesos del Pla de Sant Jordi. Tel. 411266 - Casa Blanca.

SERVEIS PROFESSIONALS

Jardiner diplomad. Construcció i conservació de jardins. Endreç de Palmeres i instal·lació de regadiu. Telf. - 490321. S'Arenal.

CERC FEINA d'administratiu. Títol de batxiller i COU, faig estudis d'informàtica de gestió. Coneixements de mecanografia i maneig d'ordinadors. Demanar per Joana al telèfon 661861.

NEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i peus. Avinguda del Cid, 73. Tel. 413155 - Son Ferriol.

Dona de fer feines s'ofereix per hores de Sant Jordi i enrevoltants. Telf. - 642494.

DOS CAMBRERS autònoms professionals. Serveis extres a hotels, servei diari a l'hora que sia, s'ofereixen. Tel. 263042.

SENYORA de neteja, s'ofereix a 600 ptes. l'hora. Telf. 413269 - 770348.

CUINER de 25 anys cerca feina. Telefonar a partir de les 5 de l'horabaixa al 268675.

DONA de fer feines per hores s'ofereix a S'Arenal i Cala Blava. Tel. 265838.

PER REPARTIR propaganda o similars m'ofereix, tenc experiència. Tel. 266332.

JOVE de 21 anys amb COU i idiomes s'ofereix per qualsevol feina seriosa els horabaixes. Tel. 266332.

MESTRESSA s'ofereix per cuidar nins a ca meva de S'Arenal. Horari a convenir. Tel. 262197.

DONA de fer feines s'ofereix per hores. Tel. 269225.

PAPERERIA CERVERA. Material escolar i d'oficina. Llibres de comptabilitat. Cardenal Rossell, 82 - Coll d'En Rabassa.

dolç i salat

Croissanteria Gelateria Fruits secs

Carrer Amílcar, 16 - B
Tlf. 26 89 32
07600 S'ARENAL

FERRERIA DE N'ANTONI SEGUI. Ferro i alumini. Carrer de Castillejos, 53. Tel. 262592. Coll d'En Rabassa.

BALL DE BOT, al·lota jove en dona classes. Grups reduïts. Econòmic. Per informació: 416445. Demanau per na Maite.

LLUCMAJOR, pneumàtics Joan Servera, correces de tot tipus, bateries, equilibrats, pegats ràpids i pegats de coberta en calent. Ronda Migjorn, s/n. Tel. 660089.

CUINER amb experiència s'ofereix per hores o de nit. Barbacoas, cafeteries, restaurants o particulars. Tel. 268675.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314 - Es Pil·lari.

CRISTALLERIA TORRES. Carrer Lisboa, 35 - S'Arenal de Mallorca. Tel. 266517.

AL·LOTA s'ofereix per tenir cura de nins i per fer neteja per hores. Trucar els vespres. Bàrbara. Tel. 271316.

GUARD NINS a ca meva. Bon tracte. Tel. 266834.

TELEVISORS, vídeos, ràdio-cassettes, arreglam. **ELECTRONICA J. GARCIES**. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335 - Coll d'En Rabassa.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries CEJU.CB., instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

Aquesta al·lota tan maca és na Maria Barceló. Fa feina a una peleteria de les Meravelles. Però no us feseu il·lusions. El seu enamorat la guarda tot lo dia.

DONA DE NETEJA se necessita. Tel. 265005.

SENYORA s'ofereix per a servici domèstic 4 dies cada setmana. Tel. 269225.

MATERIAL DE CONSTRUCCIO, rajoles i pavimentació. **JOSEP MARTINEZ**. Carrer Canonge M. Rotger, 9. Tel. 260091.

AL·LOTES de 15 a 19 anys, necessit per tenir cura d'oficina. Necessari idiomes, mecanografia i simpatia. Tel. 710087.

TINTORERIA CALTOR. Neteja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de Sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correces de ventilador, canvis d'oli, greixar, rentats de motor. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. **ELECTRONICA EL GAUCHO**. Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

MARES, vos agradaria dedicar més temps als vostres fills, però no en teniu, de temps. Deixau-los en les meves mans. Trucau de 14'30 a 16'00 Margalida. Tel. 416673.

BUGADERIA i tintoreria Launderette. Rentau vós mateix. Rentat en sec. Carrer Sant Antoni de la Platja, 8. Tel. 260370 Can Pastilla.

MAGATZEM DE PINSOS, adobs i cereals. Distribuidor de pinsos PIEMA. Avinguda del Cid, 77. Tel. 243725 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

FRANCES i anglès, classes particulars a S'Arenal. Tel. 269946.

IDIOMES 92
TRADUCCIONS
TÈCNIQUES
CLASSES D'ANGLÈS,
ALEMANY I ESPANYOL
PREUS ECONÒMICS
CARRER DE BARTOMEU
CALAFELL, 6 BAIXOS
TELF.: 491998
07600 S'ARENAL

FRANCES, ANGLÈS, alemany, classes particulars, conversació per a principiants, zona S'Arenal. 263881.

C. BALEARES, 25-2

El Arenal

T'oferim cursos de programació en:

BASIC
dBASE III PLUS
COBOL
TURBO - PASCAL
TURBO - C
TURBO - BASIC
BASIC2 *

*(el de l'AMSTRAD PC) i de formació d'usuaris en:

ABILITY 2000
OPEN ACCESS II
SYMPHONY
LOTUS 1-2-3
LOCO SCRIPT.

A més d'un llarg etcètera, pots aprendre:

BANCA
MECANOGRAFIA
COMPTABILITAT
IDIOMES
REPÀS.

Carrer Balears, 25-2-1. Tel. 491916 - S'Arenal de Mallorca.

PROFESSOR de dibuix tècnic necessit. Tel. 262276.

GIMNAS ESPADAS. Carrer del Duc de Rubí, 3 - Son Ferriol. Gimnàstica de manteniment, Karate, Judo. Telf. 418709. Professors titulats.

FRUTALES LLUCMAJOR

Arbres fruiters
Avets de Nadal
Palmeres
Plantes interior i exterior
Carretera de S'Arenal a l'entrada de Lluçmajor

Croissants calents, entrepans i pastissos, gelats i begudes.

Tot pel teu berenar.
Carrer del Pare Bartomeu Salvà, 8.
(Carrer de la Porciúncula).
Tel. 264705 - S'Arenal.

S'Arenal
de Mallorca

265005

Mallorca està castellanitzant la costa

Josep Pons — Diari Avui

Un ample informe elaborat i publicat per l'Institut Balear d'Estadística, que depèn de la Conselleria de la Funció Pública del Govern Balear, revela que els municipis de l'interior utilitzen molt més el català que els municipis turístics, on la massiva presència de peninsulars i estrangers fa baixar l'ús de la llengua catalana.

El català, que a l'informe és definit com "la llengua de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears", es comprèn de forma generalitzada per una proporció d'illencs que supera el 90 per cent.

L'illa amb major nombre de catalanoparlants és Menorca, amb un 92 per cent, mentre que a Eivissa i a Formentera es redueix a un 84 per cent, xifra que a l'informe es considera molt negativa.

L'impacte del turisme sobre l'ús del català resulta evident als municipis turístics. A Mallorca, els nivells de coneixement i de comprensió del català inferiors al 90 per cent es detecten en els termes litorals de la badia de Ciutat de Menorca, des d'Andratx fins a Llucmajor.

Aquest índex també es dona en uns municipis de població reduïda, com Puigpunyent, Valldemossa, Deià, Fornalutx i Escorca.

Els altres municipis mallorquins amb baix índex d'habitants que s'expressin habitualment en la llengua pròpia són zones turístiques com Pollença, Alcúcia, Capdepera-Son i Ser-

vera-Ses Salines.

L'informe distingeix entre *comprensió* (entendre l'idioma) i *coneixement* (ús de la llengua). Les xifres comparatives donen una clara diferència a favor dels pobles de l'interior de Mallorca, com Porreres, Montuïri, Lloret, Costix, Petra, Ariany, Maria de la Salut... i la zona oriental de Menorca, Ciutadella, Ferreries, Es Mercadal i Es Migjorn, on el percentatge de catalanoparlants supera el 90 per cent. Aquestes proporcions no es donen en cap municipi de les Pitiüses (Eivissa i Formentera).

Entre les conclusions podem esmentar que les zones de les illes on menys es fa servir i es comprèn el català són Ciutat de Mallorca i les Pitiüses. En una altre informe elaborat per l'Ajuntament de Ciutat de Mallorca s'indica que és preocupant l'elevat percentatge d'adolescents i joves que a la capital de les illes utilitzen cada cop més la llengua castellana. Aquesta *castellanització* i el retrocés del català a Palma de Mallorca s'ha denunciat per entitats culturals que promouen la normalització lingüística, com l'Obra Cultural Balear.

El municipi de les illes on hi ha major nombre d'habitants que no fan servir el català és el de Calvià (Mallorca), considerat com el terme municipal més important de l'Estat per la seva oferta turística. És l'únic municipi de les Balears on hi ha més persones que no saben parlar en català, excepte les que s'expressen en la llengua pròpia.

Immigració i llengua a les Illes

■ Una de les problemàtiques d'integració social dels immigrants és la llengua. Segons el padró d'habitants, el percentatge de residents nascuts fora de la Comunitat Autònoma constitueixen més d'un 28 per cent de la població. Els estrangers representen gairebé un 4 per cent d'aquest conjunt.

La diferència per illes és notable: Menorca és on hi ha hagut menys immigració, amb 8 punts per sota de la mitjana, mentre que a Eivissa i a Formentera hi ha un 35,14 per cent de la població immigrada, de la qual un 6 per cent és estrangera.

La immigració de les Balears prové predominantment d'Andalusia (42,41 per cent, amb 70.000 persones), seguida de Catalunya (8 per cent) i d'Albacete (5,71 per cent).

La llengua distingeix les emigracions des de territoris lingüísticament comuns com Catalunya o València de la resta. D'aquests últims, un 40 per cent de la població arribada a les Illes entre 1980 i 1984 declara no entendre la llengua de la Comunitat Autònoma.

Cuidar l'arbre de l'amor

L'arbre creix o mor, lo cert és que tant si creix com si mor, ho fa lentament, no en un dia. La frase és bella i queda bé. És molt interessant una reflexió aplicada a l'amistat i l'amor. L'amor i l'amistat o creixen o moren, no en sec, però sí a poc a poc, sense fer renou.

Hi ha valors que per mantenir-los s'han de cuidar i "mimar", com les plantes, les flors o els arbres. Diuen que una amistat és bona de fer, lo difícil és conservar-la. També s'afirma que dins una parella estable el que més costa és mantenir l'amor sempre fresc i tendre.

Lo pitjor és que a vegades, per deixar de tenir unes atencions o uns petits detalls als quals no donam importància, les amistats més fortes o els amors més estables, han caigut per avall i han desaparegut.

És veritat que l'amor i l'amistat no moren en un dia ni en sec, però també és ver que el silenci, el donar per suposat que tot va bé, les petites infidelitats de les quals pensam que no val la pena ni parlar-ne, són el corc que de nit i de dia, sense fer quasi renou, roega les bases més sòlides, les rels més profundes de l'arbre de l'amor, que comença per tornar groc i acaba sec i sense fulles, morint a qualsevol racó del jardí de la vida que abans era bell i ple de llum.

L'amor, com l'arbre, si no creix va morint. No matem l'arbre de l'amor, l'amistat i les bones relacions.

Andreu Genovart

A Eivissa volen restringir l'ús de l'alcohol

Diari Avui

Josep Pons, corresponent CIUTAT DE MALLORCA — L'Ajuntament de Sant Antoni (Eivissa), els empresaris hotelers i els comerciants s'han posat d'acord per reduir enrenous provocats per l'alcohol en una de les zones turístiques més conflictives de les Illes.

L'acord, firmat per la patronal d'hotelleria d'Eivissa, disposa que "la música, aparells de televisió o similars no poden transcendir a l'exterior inexcusablement a partir de les 24 hores". Això significa una dura restricció a la normativa de la delegació del govern, que permet als bars estar oberts fins a les 4 de la matinada.

Es tracta d'una mesura sense precedents a les Illes que significa la presa de consciència dels empresaris i les autoritats.

D'altra banda, s'ha acordat actuar amb contundència davant els aldarulls o actes d'incivisme que reiteradament protagonitzen els brètols anglesos anomenats *hooligans*. "Es consideraran escàndol públic i es reprimiran com a tal els comportaments cridaners i altres manifestacions que pertorbin el descans del veïnat, especialment en hores nocturnes", estableix la normativa privada a Sant Antoni d'Eivissa.

Entre d'altres decisions, s'indica que es prendran les mesures oportunes perquè les jardineres no siguin utilitzades com a escombraries. Cada establiment haurà de netejar les seves terrasses i així evitar la imatge de brutícia.

A l'acord, firmat per hotelers i comerciants, es manifesta: "Considerem degradant que una persona estigui durant hores tirada a terra amb proves evidents de no haver controlat el consum d'alcohol i que ningú l'ajudi, però denunciem la manca d'escrúpols dels qui permeten que s'arribi a aquesta situació en el seu profit".

Els problemes que durant la temporada turística provoquen els *hooligans* han augmentat aquests últims estius, originant greus problemes a llocs com Calvià i Magalluf de Mallorca o Sant Antoni d'Eivissa.

El ministre de l'Interior, José Luis Corcuera, va presentar oficialment una proposta al govern anglès perquè un contingent de *bobbies* britànics es desplaçés a les zones turístiques més conflictives de les Illes per actuar de forma coordinada amb la policia espanyola. Aquesta iniciativa, que els hotelers havien rebut encantats, finalment no ha prosperat.

Més presència policial

En reiterades ocasions els hotelers illencs han demanat a les autoritats una més gran presència policial amb actuacions molt més eficaces i contundents. També demanen més control de la beguda que se serveix durant l'anomenada *happy hour* (hora feliç), ja que pel preu d'una consumició se'n serveixen dues. Normalment es tracta de begudes alterades que ocasionen uns alts nivells d'alcoholèmia i intoxicacions etíliques.

Calvià, el municipi turístic més important de les Balears, és també una de les zones més problemàtiques. El passat mes de maig, en el transcurs d'una altra baralla amb marines nord-americans, va morir el taxista mallorquí de 57 anys Esteve Duran Barceló.

Totes les plantilles de policies municipals a les zones turístiques de Balears s'han reforçat amb nous efectius, mentre que el ministeri de l'Interior ha desplaçat aquest estiu 317 policies nacionals i 351 guàrdies civils, amb un cost de 4.000 milions de pessetes.

NOVA BOTIGA D'EXPOSICIÓ I VENDA

PEUGEOT
TALBOT

AGENT OFICIAL

TALLERS MARINA

JOAN RAMON CLAR

RONDA DE MIGJORN, 80 (DAVANT EL BAR ODEON)

TALLER: CARRER MARINA, 104 - TEL.: 660521

07620 LLUCMAJOR

MALLORQUIMICA, S.A.

FABRICA DE PINTURES,
ESMALTS I VERNISSOS

FÀBRICA I BOTIGA A LLUCMAJOR

CARRER DE PERE ROIG, 43 AL 49 - TEL.: 660236.

BOTIGA A PALMA

CARRER JOAN CRESPI, 45 - TELÈFONS: 230942-454411

Desconeguts imprescindibles

Avui: Sor Magdalena Oliver Garau

A vegades, l'artesà deixar de ser-ho passar a la categoria d'artista, como el dibuixatn a la categoria de pintor. No és el mateix. Semblant? Categories distintes, qualitativament diverses... I on és la línia divisòria que marca la diferència? Quan el mar deixa de ser platja i passa a ser terra? Quan la roca ferma dexia de ser-ho i passa a ser arena de mar?

Jo avui no voldria deixar el meu ofici de vulgar escriptent de cròniques quotidianes, com anècdotes de la vida, a una categoria superior de poeta, veure'm traspasat i irradiat per la notícia. No és el mateix l'anècdota que la notícia. No és el mateix escriptent que poeta. No és el mateix xafarder que bona nova d'alliberació, de vida, de salvació. Jo voldria que en aquesta ocasió... Seràs tu, Sor Magdalena, la que des de la teva nova morada tocaràs amb màs invisible, però certa, aquesta arpa arraconada, oblidada, deixada... perquè soni l'obra de creació, perquè el prodigi artístic es realitzi, perquè la sensibilitat emotiva personal passi de nosaltres als altres?

—Jo voldria que fos així...

—Aleshores, si tu ho vols...

Quines sorpreses ens porta la vida! N'hi ha que per sortir als periòdics, per la simple i complicada raó de donar per parlar, sense veure-hi més conseqüències (què es pot veure més quan ja s'ha perdut tot el que és humà i encara divi: escàndols, separacions, drogues, nudisme, violacions...

—Però el Senyor és el senyor de tot, també de la fama, la bona i la dolenta; és el Senyor i Amo de tot. I la dóna a qui vol, qual Ell vol i com Ell vo.

—Efectivament...

—Quina sorpresa et tenia preparada la vida, Sor Magdalena. Record que em digueres que no t'havia agradat que el teu nom (1) sortís en aquella Crònica que em deixares llegir per publicar els meus articles sobre el vostre convent i per a la meua feina diària i el pa de cada dia (2). No volies cap casta de popularitat. Ni dolencia, ni tampoc bona. Cap. No la necessitaves. No la cercaves. I, mira per on, el Senyor de

la Fama t'ha volgut fer popular quan, certament, ja no et serviria de res. Amb la teva mort, precisament amb la teva mort...

—No és cap cosa dolenta morir-se.

—Que val! Morir, vora el mar, de matinada, quan potser sigui més audible la veu de l'Amat en la Creació, encara és millor.

Però jo ho dic per als contrastes i sorprese que ens porta la vida. N'hi ha que estan contents amb el fet que parlin d'ells i farien qualsevol cosa per aconseguir-ho, vares ser notícia: policia municipal, Guardia Civil, jutge i aixecament del cadàver, autòpsia... Fins i tot vares sortir als periòdics, Sor Magdalena! (3).

—A les vuit i quart, que era l'hora de l'oració comunitària, sempre era al meu lloc. Fins aqueixa hora, tenia autorització de la Mare per fer una passejada vorera de mar, banyar-me si em venia de gust i... allà em vengué la Germana Mort. (4).

—Allà et trobares amb l'Amat. Fou Ell que havia escollit el lloc i l'hora. No hi ha res més a afegir. Només que... quines sorpreses en porta la vida!

A més, es diu per s'Arenal que fa unes setmanes algun brètol, que n'hi ha a caramulls en aquesta nova Babel, et robà els vestits i, és clar... como havies d'anar, tu, per s'Arenal, als teus 70 anys, amb banyador, encara que fossin les set i mitja del matí? Hagueres de cridar per telèfon al Convent perquè et duguessin roba.

—El Senyor ja m'anava avisant que ho deixaria tot al mar... fins i tot la vida. Jo, aleshores no el vaig entendre.

—És clar, fins i tot els anomenats «dolents», perquè fan coses dolentes, entren en els plans de la Providència del Senyor.

Tal vegada, sí que l'entengueres. O potser ja ho sabies tot. O potser aquell matí t'aixecares radiant, amb una Comunicació Nova, amb la teva Gran Notícia d'Alliberació total, de Vertadera Vida, de Definitiva Salvació.

El mar et seguia fent goig. A pesar dels brètols, anares cap a ell. Eres ja una dona alliberada i Verge Prudent cap als Esposoris Eterns. Jo crec que abans de morir qualche Angel bo del Senyor, el teu Amat, t'avisà de la gravetat de les teves passes, del compromís que suposava i del risc que conduia... Però tu vares ser valenta. Havies de fer el que feies cada dia.

—Per què no? Perquè no?

—Enamorada del mar, dins el mar t'esperava el teu amor.

Sor Magdalena Oliver Garau, una imprescindible per a tantes coses que desconeixem i una desconeguda per al gran públic; però a la qual el Senyor de tota Fama li ha volgut donar amb la mort una certa popularitat que no necessitava.

—Que tot sigui per al seu Sant Servei —ens diria ella.

—Amen.

Adolfo de Villarroja, sacerdot franciscà.

Notes

1.- S'Arenal de Mallorca, 15-VII-88, p. 20: «Amb una doble visita, finalmente, la Germana Magdalena Oliver ens ha possibilitat tot aquest treball i ens ha acompanyat amb una conversa espontània... i fins i tot m'ha obsequiat amb un refresc».

2.- De l'esmentada Crònica de la Fundació de la Casa de les Germanes de la Caritat a s'Arenal, se n'han publicat ja al periòdic s'Arenal de Mallorca diversos articles: l'esmentat article del 15-VII-88, pp.20 i 21; el 15-X-88, p. 23; el titulat «El Primer Bèllem de s'Arenal», el 15-XII-88, p. 2; i altres que podem anar sortint.

3.- Cfr. diari El día 16 de Baleares, 1-VIII-89, amb aquests titulars donava la notícia: «Encuentran ahogada a una religiosa de las Hermanitas de la Caridad en la playa».

4.- Morí d'infart i no ofegada, segons el dictamen de l'autòpsia. La trobaren sense cap tipus d'inflor per l'aigua que no va beure. Morí vora el mar, quan l'aigua li arribava als turmells, com li hauria pogut venir l'angina de pit una hora després fent l'oració a la Capella. No és, potser, una oració molt franciscana, anar a l'encontre de la Germana Creació?

* CARNISSERIA
* XARCUTERIA
PEIX FRESC i
CONGELAT TOT
EL DIA
FRUITES I
VERDURES ALS
MILLORS PREUS
* LICORERIA
* BODEGA
SABATES I
MOTES
SECCIONS MÉS

HIPER ARENAL

CARRER TRASIMÉ, CANTONADA TOQUIO

L'HIPERMERCAT MES GRAN DE S'ARENAL

ELECTRÒNICA
S'ARENAL
VENDA I REPARACIÓ
TV - VIDEO - HI FI
TEL: 265774

FORN CA'N DAMIÀ
TOTA CLASSE DE PANS I
DE PASTISSOS

PLAÇA DELS NINS
cantonada carretera Militar
S'ARENAL DE MALLORCA
CARDENAL ROSSELL, 23
COLL D'EN RABASSA

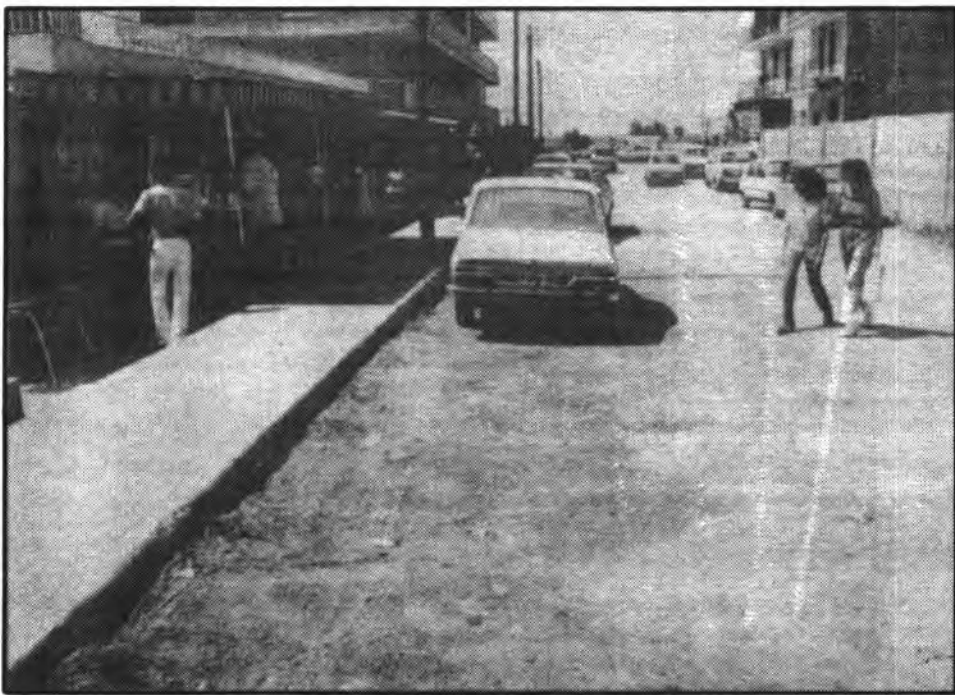
Snoopy's
disco

DISCOUNT CARD

S'Arenal de Mallorca**Un jove de 20 anys mor en un accident de trànsit**

David Josep Garí Ruiz, un jove arenaler de 20 anys, va morir a conseqüència d'un accident de trànsit que tingué lloc a l'encreuament entre l'autopista de s'Arenal i la carretera de Cap Blanc.

L'accident es produí la matinada del passat dimecres 2 d'agost, quan el vehicle, un Opel Corsa, que conduïa l'accidentat es precipità per un fondal després de sortir de la carretera per causes desconegudes. Dins el cotxe, a part de David Josep, hi anaven Eduard A.R., de 18 anys i Josep Antoni G.P., de 20 anys, els dos sense ferides de consideració.

S'Arenal de Mallorca**Detingut un alemany acusat de violació**

Thomas M., un alemany de 24 anys, ha estat detingut per la Guardia Civil acusat de ser l'autor d'un delict de violació comès en la persona d'una jove turista. Els fets tingueren lloc a s'Arenal de Mallorca, a l'apartament de l'alemany.

La víctima ha declarat que va conèixer l'alemany a la platja i que després anaren a fer una copa a una discoteca. Després, l'alemany la va convèncer per anar fins al seu apartament i, un cop allí, la violà. La víctima, de 19 anys, donà avís a la Guardia Civil, efectius de la qual detingueren l'agressor posant-lo a disposició judicial. Thomas M. declarà que no es recordava del que havia passat ja que els dos havien begut molt durant el vespre, fet pel qual, segons l'alemany, no va poder cometre el delict del qual se l'acusa.

S'Arenal de Mallorca**El nadó que trobaren abandonat ja té pares**

El nadó que dies passats va ser trobat abandonat a s'Arenal, davall un automòbil, ja té pares. El nadó va ser ingressat a la residència de Son Dureta i el seu estat de salut sempre va ser bo, amb uns pocs cops produïts per contacte amb l'asfalt sobre el qual va ser abandonat.

Des del primer moment que es va saber que una nina havia estat abandonada a s'Arenal, nombroses persones s'interessaren pel seu estat de salut i per la possibilitat d'adoptar-la. La nina passà a la tutela del Tribunal de Menors i aquest considerà que es podria fer efectiva l'adopció.

La policia municipal i la poli-

cia nacional han intentat trobar la mare que deixà abandonada la seva filla tot just néixer, sense que, per arar, s'hagui produït cap detenció al respecte. Hores d'ara, es creu que la mara natural ja ha de ser al seu lloc d'origen, molt possiblement les illes Britàniques. De moment, l'única persona que ha pogut oferir una descripció de la mare és un estranger que va veure com una dona que sagrava abundantment deixava un paquet davall d'un cotxe que després resultà ser el nadó. El testimoni descrigué la dona como una estrangera d'una trentana d'anys amb els cabells curts i obscurs.

S'Arenal de Mallorca**Turista anglès acusat de violació**

Michael C., de 17 anys d'edat i de nacionalitat britànica, ha estat detingut per membres de la Guardia Civil acusat de ser l'autor d'un delict de violació.

La víctima, i autora de la denúncia, Catherine Martin, també és britànica, i afirmà haver estat penetrada sexualment en contra de la seva voluntat. El detingut és a disposició judicial.

ELÈCTRICA
F. Ayudarte
INSTAL·LACIONS I REPARACIONS
MAGATZEM DE MATERIAL ELÈCTRIC
CARRER DE RAFEL RAMIS TUGORES, 5
TEL. 261738 - S'ARENAL DE MALLORCA

GERMANS LLANERAS
Excavacions * Desmuntaments
Carretera Militar, 116 - Telf. 49 10 16
LES CADENES (s'Arenal de Mallorca)

Tenis Arenal
Esport Centre
GIMNÀS · JUDO · TAEKWONDO
MANTENIMENT · CULTURISME
TLFS.: 263112 - 263834
PISCINES · SOLÀRIUMS · TOBOGANS

S'Arenal de Mallorca

La policia detén un falsificador

Gunter U., de 45 anys, delinqüència econòmica ha estat detingut per del Cuerpo Nacional de miembros del grup de Policia com a presumpte

Una fàbrica ofereix sis dies de vacances més als seus empleats no fumadors

La filial alemanya de l'empresa americana Atari no vol quedar enrera en la lluita antitabac que darrerament s'ha desencadenat a tot Europa i Amèrica. La filial de Francfort ha ofert sis dies més de vacances als seus empleats no fumadors, com premi per deixar el vici de fumar.

A la seu d'Atari a Francfort hi ha, des de fa temps, «sales blaves» d'utilització obligatoria per als empleats addictes al tabac i està prohibit fumar a qualsevol altra banda de l'edifici. Les visites a aquestes sales i la consegüent pèrdua d'hores de feina han estat la causa principal d'aquest augment del temps de vacances per als no fumadors.

De totes maneres, hi ha fumadors que ja han anunciat que no deixaran de visitar les «sales blaves» encara que es quedin sense els sis dies extres de vacances.

Llucmajor

Disparen contra el guarda jurat de Son Mulet causant-li la mort

Joan Vaquer Vaquer, de 47 anys, guarda jurat de la finca llucmajorera de Son Mulet, va ser trobat mort a la mateixa finca on treballava amb dos trets d'escopeta de caça al cos.

Joan Vaquer era el guarda jurat de l'Associació de Caçadors de Llucmajor. Es trobava fent la seva feina a la finca de Son Mulet quan, per raons desconegudes, algú va disparar sobre ell causant-li la mort, presumiblement es tracta d'un caçador furtiu que va ser descobert per Joan Vaquer.

El guarda jurat no morí tot d'una, es va arrossegar una cinquantena de metres abans de morir, deixant un rastre de sang. Després de les primeres investigacions efectuades per la Guardia Civil, es creu que la causa de la mort de Joan Vaquer va ser la disputa amb un caçador furtiu que aquell havia descobert caçant a la finca de Son Mulet. Joan Vaquer havia estat dinant amb la seva dona escassament tres hores abans de morir.

autor d'un delictes de cobrament fraudulent i recaptació de talons i documents bancaris robats. La detenció es féu a s'Arenal, lloc utilitzat pel delinqüent per cobrar els talons. Sobre el delinqüent hi havia diverses ordres de cerca i captura a Palma, La Orotava i Benidorm.

Gunter U., es dedicava a comprar a bandes de petits delinqüents tots aquells documents bancaris que aquests aconseguien robar. Les víctimes eren, sobretot, turistes que es trobaven passant les vacances a s'Arenal. Un cop tenia els documents, princi-

palmente euroxecs i targetes de crèdit, els falsificava per poder cobrar a diverses entitats bancàries.

La detenció s'efectuà el passat dia 25 de juliol a s'Arenal, quan l'acusat anava a cobrar un taló. En el moment de la detenció, Gunter U., duia a damunt alguns euroxecs, tres targetes de crèdit, uns dos mil marcs alemanys i més de noranta mil pessetes en metàl·lic. Els euroxecs i les targetes de crèdit eren producte de diversos robatoris efectuats a Cala Sant Vicenç, i a la plaça d'Espanya de Palma.

S'Arenal de Mallorca

Guerra entre comerciants del carrer Berga

La rivalitat comercial ha causat enfrontament entre els comerciants del carrer Berga de s'Arenal, arribant a l'agressió física i a les denúncies.

Els problemes sorgiren per mor de la rivalitat, entre diversos veinats i el propietari d'un bar contra el que s'han presentat denúncies per agressió i difamació.

El matrimoni propietari del bar «El Trovador», rebé agressions que els feren anar a una

Casa de Socors. La policia municipal de Llucmajor va ser increpada per alguns veinats ja que, segons aquests, havia dit que «duia l'uni-forme per fer guapo».

Anteriorment, l'agressor havia amenaçat de mort a Emília Nieto, la qual sol·licità protecció judicial. Tot plegat, ha fet que el matrimoni consideri la possibilitat de vendre el negoci davant la incapacitat de la justícia per defensar-lo de les agressions.

PAPERERIA I PERFUMERIA

Ferrer

TEL. 26 65 49

Carrer de Bergues, 23

S'ARENAL - Mallorca

Mi MUEBLE

MUEBLES AUXILIARES

Amueblamiento Infantil - Juvenil

Módulos y Librerías para Salón - Comedor

Murales de espejo para entradas

Conjuntos para Salas de estar

Tresillos, Rinconeras y Sofas Cama-Nido

c/. Ejército Español, 7

261629

Particular: Tel. 261391

EL ARENAL

(Mallorca)

DE LA MILLOR LLET, EL MILLOR BATUT DE XOCOLATA

Envassos no retornables d'1/5 i de litre
Batut de xocolata amb la garantia de Palma Crem
Produïda a s'Arenal de Mallorca

N.R.S.I. 1500983-pm
GRANJAS SAYJA RAMADERA
HORT DE CAN SASTRE
Final autopista de s'Arenal
Tels. 26 38 14 - 49 10 61 - 49 11 51
SES CADENES DE S'ARENAL

El català als mitjans de comunicació

Josep Moll i Marqués

Si no he de provocar el temor que els socialistes volem copar també «El Día 16», m'agradaria comentar l'article que En Toni Alemany dedicava a l'anàlisi (és un dir) que En Damià Pons i Pons feia del sistema de mitjans de comunicació que ell creu que necessitarien les nostres illes. I m'agradaria fer-ho perquè, si bé l'anàlisi en qüestió era superficial i inconsistent a més no poder, el tema de fons crec que mereix una actitud més matissada que la que n'Antoni Alemany manifestava amb la seva proverbial rotunditat.

Abans voldria dir que, com a soci que som de l'OCB, també em preocuparia que el fet d'esser «home pròxim al PSOE» fos determinant per fer caure en desgràcia un president de l'OCB. A part de l'estultícia que suposa voler amidar la proximitat a un partit polític, sigui el que sigui, aquest tipus de mil·limetratge ideològic seria símptoma d'un «macarthysme» de nova factura absolutament rebutjable i en el qual vull creure que els actuals directius de l'OCB no han caigut.

Tornem, però, a la possibilitat d'establir un sistema comunicacional propi de les Illes Balears. En Damià Pons i En Toni Alemany mantenen postures radicalment oposades respecte de la necessitat de tal sistema: l'un diu que és indispensable i l'altre considera que no n'hi ha d'haver cap, de sistema. La meua postura, com en tantes altres coses d'aquesta vida, seria intermèdia, encara que no equidistant. Jo crec que, vista la situació en què es troba la nostra llengua, seria convenient definir uns objectius comunicacionals amb la finalitat de col·locar el català, que és l'instrument cultural definitori de la personalitat col·lectiva illenca (com ho és per a cada poble la seva respectiva llengua) en el lloc que li correspon dins tots els nostres comportaments socials, i en aquest cas,

per tant, en l'àmbit de la comunicació de masses.

Com és obvi, aquests objectius no es poden fixar a la iniciativa privada, i per tant s'han d'encomanar a les institucions públiques, que són les que tenen l'obligació de conservar, protegir i fomentar tot el nostre patrimoni cultural, no sols arquitectònic o històric en general, sinó també musical, literari i lingüístic. Com que me sembla que això és una autèntica perogrullada, trob lamentable el subterfugi demagògic d'En Toni Alemany quan capgira el plantejament d'En Damià Pons, que en tot moment parla de mitjans àudio-visuals, amb l'única intenció de poder dir gartuitament que el que vol En Damià Pons és que amb els doblers dels altres li posin en les mans mitjans de comunicació... escrits.

Jo no sé què vol En Damià Pons, perquè del seu article no es podia deduir. Però sé que l'Estat espanyol destina mils de milions de pessetes que són de tots a potenciar i difondre el castellà per tots els mitjans, des de subvencionar publicacions fins a finançar emissions i emissores de ràdio i televisió arreu del món. I trob que fa molt bé, perquè aquesta és una de les seves funcions i obligacions. El que ja no me sembla tan bé és que amb aquests doblers de tots només es potenciï una llengua espanyola, la castellana, i no les altres, com obliga a fer l'article 3.3 de la Constitució. I sobretot me sembla molt malament que no defensi la nostra llengua el Govern autònom, que es pot dir sense gaire exageració que no fa absolutament res per a complir aquesta obligació.

Un dels camps en què no hi fa res és el dels mitjans àudio-visuals, i aquí vénen dues frivolitats més de n'Antoni Alemany. Per una banda diu que

l'oferta àudio-visual en català és, en aquests moments, igual o superior a l'oferta en castellà. Sobre aquest tema s'imposen dues precisions. Primera, que l'afirmació, feta així, és rotundament falsa. La duració de la programació en castellà de la segona cadena de TVE i de tota la primera és molt superior al temps de duració de l'Informatiu Balear, el programa de Sant Cugat i TV-3 junts, per no dir que en les millors hores d'audiència no hi ha més programa televisiu en català que el de TV-3. Però, a més, a la ràdio la presència de la nostra llengua és aclaparadorament minoritària en relació al castellà, i crec que això no ho discutirà ningú.

La segona precisió a fer és que, deixant de banda Ràdio Jove, que no sé qui l'escolta, l'aprovació del Govern Cañellas a la poca oferta de televisió i ràdio en català que tenim és inexistent. I fixau-vos-hi bé: La pràctica totalitat de l'oferta de televisió i ràdio en català ve de les emissores que depenen del Govern central, amb l'afegit, en el cas de televisió, de TV-3, que es pot veure gràcies a un repetidor que en tot cas no s'ha col·locat per iniciativa del Govern Cañellas.

I aquí ve la segona frivolitat d'En Toni Alemany, quan diu que el Govern autònom va intentar posar en marxa una televisió balear i es va trobar desassistit per part de totes les forces polítiques i culturals de l'illa. Si realment el Govern Cañellas hagués volgut posar en marxa una televisió balear, no necessitava l'assistència de ningú. Però, a més, aquest no és el tema, sinó quina política comunicacional hauria de fer el Govern autònom per a impulsar la utilització de la nostra llengua en els mitjans àudio-visuals, vist que no ho fa la iniciativa privada.

Arribam així a la que jo crec que és la simplificació més greu que comet En Toni Alemany quan parla de la concepció dels mitjans de comunicació com instruments al servei no de la informació, sinó de la conformació de la societat a l'ideal que es defensa, i diu que aquest plantejament repugna a qualsevol professional de la informació, perquè en la seva jerarquia de valors hi ha en primer lloc la informació, i la resta, com per exemple la llengua, són mitjans instrumentals al servei de la primàcia informativa. Francament he de dir que en aquestes afirmacions hi ha una dosi tan massiva d'auto-engany, per dir-ho amb el màxim respecte, que no la pot digerir ningú.

En primer lloc, els mitjans de comunicació són instruments al servei no només de la informació, sinó de moltíssimes altres coses. Per tant, i com a conseqüència indefugible, són «per se» instruments de conformació de la societat a l'ideal que aquesta mateixa societat defensa. Això sempre ha estat així, i sempre serà així. Amb pluralitat d'opcions, posat que som i volem ésser una societat democràtica? Clar que sí! Però, al capdavant, instruments de conformació de la societat.

Que la llengua és un mitjà instrumental al servei del mitjà de comunicació és d'una evidència absoluta. El tema és: quina llengua s'ha d'utilitzar? La meua resposta és clara: si un poble té una llengua pròpia, s'ha d'utilitzar aquesta llengua per a dirigir-se a aquest poble. Si no es fa així, s'està utilitzant el mitjà de comunicació com a instrument per a conformar la societat. Només és que per a conformar-la a una personalitat diferent de la seva pròpia, posat que, per dir-ho en termes col·loquials ben expressius, li estan girant la llengua, que tots

acceptam que és l'element fonamental de definició d'aquesta personalitat.

Quina és la funció primordial dels poders públics en aquesta qüestió? Contrarestar aquesta acció, posat que la iniciativa privada intenta destruir el bé cultural comú per excel·lència. I jo estic d'acord amb En Toni Alemany que no ho intenta per tenebrosos i perversos contubernis colonitzadors. Ho intenta senzillament per comoditat, per deixadesa, perquè aquest tema no li interessa: amb unes altres paraules, perquè en la jerarquia de valors de la iniciativa privada el que hi ha necessàriament en primer lloc és la consecució de benefici, i com més benefici, millor.

Aquesta regla es compleix també quan el «negoci» que es munta és un mitjà de comunicació. Potser hi hagi professionals de la informació per als quals la prioritat màxima és la informació. Per a les empreses, la informació només és la prioritat màxima quan «es ven», i per tant feta, lògicament, amb l'instrument, amb la llengua, que ven. Per això la iniciativa privada no farà mai un model comunicacional al servei de la normalització de la nostra llengua. No és la seva funció, i no li ho podem exigir. La iniciativa privada farà premsa, ràdio, televisió i el que calgui en la nostra llengua quan la nostra llengua sigui un bon instrument de venda, quan hi hagi demanda suficient de mitjans de comunicació en la nostra llengua per fer rendible el «negoci». La funció de fomentar la demanda en català, que aquesta és la veritable normalització lingüística, és dels poders públics. Per això els hi ho exigim, i si fa falta li haurem de fixar els objectius, posat que el Govern Cañellas no vol complir aquesta obligació.

Josep Moll i Marqués es vice president 2^{on} del Parlament de les Illes Balears.

Graphic Art
PALMA, S.A.

● TIPOGRAFIA ● OFFSET ● DPTO. FOTOGRAFICO

San Cristóbal, 116 - Tel. 26 89 64 - EL ARENAL (Mallorca)

**XARCUTERIA - CARNISSERIA - FRUITES I
VERDURES - ARTICLES DE NETEJA, I
TOT ALLÒ QUE NECESSITEU**

Carrer Salut, 22 - Tlf. 26 40 48 - S'ARENAL DE MALLORCA

S'ARENAL DE MALLORCA, TLF: 265005

DR. BARTOMEU FONT

COL.LEGIAT N.º 251

METGE DENTISTA

PASSEIG MIRAMAR, 33-1º-2º - TEL.: 264152
S'ARENAL DE LLUCMAJOR

Ho veu així:
**PERQUÈ NO HI VEU:
VIGILI
ELS SEUS ULLS.**

És un consell de la CAMpanya DE PROTECCIÓ OCULAR.
ASSOCIACIÓ D'UTILITAT PÚBLICA.

SUBSCRIVIU-VOS A

S'Arenal
de Mallorca

TEL.: 265005

Tenis Arenal
Esport Centre

GABINET MÈDIC
ASSESSORAMENT I CONTROL FÍSIC-ESPORTIU
OBESITAT I CELULITIS
ORIENTACIÓ DIETÈTICA I DE NUTRICIÓ
LASERTERÀPIA
ACUPUNTURA I AURICULOPUNTURA
TRACTAMENT MÈDIC PERSONALITZAT DE LA
DESHABITUD AL TABAC
CONSULTA: DIMARTS I DIJOUS
DOCTORA: MARGARIDA ARROM
TELS.: 263834 - 263112
PADLÉ TENNIS BADMINGTON

**CLINICA
DENTAL**

Dra. Pilar Oto María
METGE ODONTÒLEG

Antonio Garcías, 14
Tel. 66 02 83
07620 LLUCMAJOR
MALLORCA
(Balears)

**Assistència Mèdica
S'ARENAL**

MEDICINA GENERAL
PEDIATRIA I PUERICULTURA
PODÒLEG - CALLISTA - DEFORMACIONS DELS PEUS
PRACTICANT - FISIOTERAPEUTA - MASSATGES

Carrer Berlín, 17 - Tlf. 26 35 22 - S'ARENAL

**centro óptico
MEDITERRANEO**

LENTS D'ESTALVIS

**ENDURO. LES LENTS ORGÀNIQUES
MÉS RESISTENTS QUE HI HA.**

ALGUNS «INTRÈPIDS» USUARIS DE
LENTS ORGÀNIQUES SÓN
CAPAÇOS DE SOTMETRE-LES A
LES MÉS DURES PROVES.
PENSANT EN ELLS... I EN ELS SEUS
PARES, PRESENTAM LES LENTS
ORGÀNIQUES A PROVA DE NINS.
ES DIUEN «ENDURO» DE «INDO».
LES LENTS BLINDADES.

LENTS ORGÀNIQUES 15 COPS MÉS
RESISTENTS A LES FREGADES I
RATLLADES QUE QUALSEVOL
ALTRA LENT ORGÀNICA SENSE
TRACTAR. A MÉS, PEL FET DE SER
ORGÀNIQUES, PESEN POC I ES
ROMPEN MENYS. AIXÒ SUPOSA UN
ESTALVI ECONÒMIC PER ALS
PARES.

VINGUI A VISITAR-NOS. EXPERTS
PROFESSIONALS
L'ASSESSORARAN I LI
GARANTIRAN LA INFORMACIÓ
MÉS ESPECIALITZADA.

ENDURO INDO
LENTS BLINDADES

Òptica-farmacèutica

Maria Victòria Paieres

Carrer Botànic Blanor, 3-A

Telèfon 49 28 14

S'ARENAL DE MALLORCA

Esbertades i altres herbes

Es una col·laboració d'en Tomeu Sbert

Començà a rodar la pilota pel camp de futbol, en el que es refereix a la Unió Esportiva Arenal. Els entrenaments estan a l'ordre del dia. La primera sessió fou el dimars de la setmana passada. Entrenador Toni Creus.

L'objectiu és aconseguir conservar la Divisió Nacional i seguir potenciant el futbol base.

La presentació oficial tindrà lloc el diumenge dia 20 d'agost. El «Camp Rosses» serà l'escenari. Després, el pocs dies la família balompèdica es traslladarà al flamant nou «Camp Municipal d'Esports» que l'Ajuntament de Llucmajor ha construït en terrenys de «Son Verí Nou».

Molts d'equips futbolers conté la U.E. Arenal aquesta imminent temporada. Són set en total.

El «XIV Trofeu Ciutat de Llucmajor» de futbol, el jugaran l'Espanya de Llucmajor i l'equip que entrena Toni Creus. Serà, precisament, el dia 20 d'agost.

Es tracta del torneig futbol d'aquesta categoria, més antic de Mallorca dels que any a anys es segueixen jugant.

Canviem de temàtica. Estigueren a Cala Millor, convidats amb motiu de la celebració d'un meravellosa festa commemorant el Centenari de la Premsa de Manacor.

Allà, entre 250 o més persones, hi havia el periodista de «Balears» Biel Genovart, que és llorencí de naixement. El saludarem i ens comen-

tà, també, el fet que el president del nostre equip de Categoria Nacional en cap ocasió al llarg del seu mandat, mai ha tengut una dita de mel per als mitjans informatius.

—«Fotre, però ens convida a sopar» li vaig dir, recordant els sopars de fi de temporada.

—«Sopar més sopar menys, a vegades hi ha dies que en tenc dues i tres, de convidades. Jo el que aprecii és s'amistat i tractar amb persones agraïdes», contestà en Biel Genovart.

En Biel té més raó que un sant.

Un dels darrers acords presos per la Comissió Municipal de Govern llucmajorera fou encarregar a l'enginyer industrial senyor Romero Bosch, la redacció del projecte tècnic necessari per executar les obres municipals següents, totes a s'Arenal: Abastiment, sanejament i enllumenat públic a la zona de Son Verí Vell.

Enllumenat, millores, a carrers de s'Arenal.

Perllongació del carrer a sa Marineta.

Alineació d'una zona de la part alta de s'Arenal, prop de la Plaça Major.

També s'acordà encarregar a l'arquitecte senyor Garau Garau, el projecte d'estiu d'obres al torrent dels Jueus. Com així mateix de voreres i pavimentació de carrers de Cala Blava, Son Verí Vell i Bellavista (part de Llucmajor).

Un altre acord municipal és la certificació única de les obres d'enllumenat del nou Camp Municipal d'Esports a

s'Arenal, per valor de 8.897.013 pessetes.

El «Grup Picadís», arenaler, de teatre ha rebut una ajuda municipal de trenta mil duros.

També s'adjudicà a l'empresa «Jarma S.A.» el manteniment d'espais verds a s'Arenal.

La faina d'aquesta empresa ja es fa notar. Sobretot el jardí de la Plaça Reina Mª Cristina, abandonat a la seva sort, tornà rebre atencions com correspon a una plaça pública.

Enhorabona a l'Ajuntament de Llucmajor.

No ens ha estat possible donar les classificacions de «V Trofeu Ciutat de Llucmajor», celebrat a s'Estanyol, de vela, perquè el relacions públics d'aquell bon club, el senyor Horrach, les facilità a aquest informador.

El senyor Horrach ens manifestà que ell les havia dutes als quatre diaris de Palma. I per ell això bastava.

Paciència. Una altra vegada serà.

I això que el president del club estanyol, Toni Ginard, l'hi havia encarregat que facilités les classificacions.

Aquest home, relacions públiques, deu tenir molt clar que això de corresponalets o diaris locals no són importants.

Gent acostada al Club Nàutic s'Estanyol ens ha dit que el «V Trofeu Ciutat de Llucmajor» fou un èxit complet de participació i competitivitat.

Patrocini de l'Ajuntament de Llucmajor i del

L'Església vella de s'Arenal, plena de gom a gom el vespre del pregó de les festes de l'estiu del poble a càrrec del redactor d'aquesta plana.

Consell Insular de Mallorca i altres col·laboracions.

Dilluns dia 7 d'agost començà el campionat d'Europa de vela, categoria juvenil, classe Finn. Regatistes mallorquins que hi prenen part són Xavier Costa, Miquel Covas, Pere Llabrés.

Els desitjam molta sort.

Els països participants són Alemanya, França, Itàlia, Polònia, Finlàndia, Suècia, Iugoslàvia, Irlanda i Espanya.

Bona temporada la del Club Nàutic Arenal, en campionats de vela. Enguany ha organitzat un mundial femení, un nacional d'optimist i ara un europeu. Això, a part del bon nombre de regates o proves al llarg i ample de la nostra badia arenalera.

Tenim un àrbitre de

futbol a s'Arenal. Categoria preferent i amb possibilitats d'ascendir a III Nacional aquesta temporada venidera.

Es tracta de Xavier Pérez Díez, nascut a Ponferrada. Du 10 temporades arbitrant, d'elles 8 a la Federació Oest i amb aquesta 3 a la Balear.

Les seves aspiracions en arbitratge són arribar el més amunt possible.

«Me trob molt a gust a s'Arenal» ens manifestà Xavier Pérez.

L'Ajuntament de Ciutat segueix amb les obres de primera línia. Diuen els mals pensats que aquestes obres seguiran l'estiu que ve, com ja succí l'any passat a l'estiu.

El batle Ramon Aguiló no és amic de la gent de s'Arenal.

Les obres són necessàries, això és ben vera. Però mai per mai fer-les en plena temporada turística.

Demanam que es reconsideri l'assumpte, en benefici comú. Per aven-

tura el batle Ramon Aguiló està mal informat pels seus servis tècnics.

Si les obres definitives de semi-peatonització s'han d'acabar, segons ambiciosos projectes que coneixem, és necessari que aquest hivern es realitzin les esmentades bores que s'haurien de dur a terme l'estiu que vé.

Cuiden i mimen aquesta indústria hotelera que tant costà llançar arruï del món.

Xavier Pérez, un àrbitre de futbol afincat a s'Arenal.

ARENAL Y PLAYA DE PALMA

Mare Nostrum

AGENCIA GENERAL DE SEGUROS

(MEDALLA D'OR EXERCICI 1987)

TOTA MENA D'ASSEGURANCES INFORMACIÓ I PAGAMENTS

CALLE MARBELLA, 39 - 1°
(EDIFICIO HOTELEROS)
TEL.: 267658 - (BALNEARIO, 3)
MARAVELLES

PLAÇA MAJOR, 1
TEL.: 265374
(BALNEARIOS, 9)
S'ARENAL

El metge de les vacances

Els efectes
destructius i
nocius de
l'alcohol

Dr. Manuel Sandiumenge i
Merola

És ben conegut que l'exces en la consumició de begudes alcohòliques porta una sèrie de problemes, tant per a la salut física i psíquica de l'individu com per al medi socio-familiar en què es desenvolupa. El consum de begudes alcohòliques està molt arrelat, fins i tot amb permissivitat, tant des del punt de vista cultural (països productors) com social.

Genèticament s'han descrit persones amb una capacitat de metabolització ràpida (molt bona tolerància), al costat d'altres que amb una petita consumició pateixen grans efectes secundaris.

La quantitat diària que s'admet com a perillosa, des del punt de vista mèdic, és de 70 o 80 grams de manera continuada. Aquesta quantitat d'alcohol pur està en proporció variable, segons sigui el grau de cada be-

guda.

Pel que fa a la intoxicació aguda, uns nivells d'alcohol a la sang (alcoholèmia) entre 1 a 3 grams/litre provoquen símptomes manifestos d'embriaguesa en un grau variable. Altres concentracions superiors poden produir intoxicacions greus i per sobre dels 5 grams/litre el perill de mort és d'un 50%.

Podem definir l'alcoholisme crònic com una malaltia recidiva que es caracteritza per la dependència física i psíquica de l'alcohol. L'individu continua bevent, tot i l'evidència que està minant la seva salut i perturbant les seves relacions familiars, socials i laborals. L'esperança de vida d'aquests malalts disminueix de manera estadística i depèn del grau, temps i complicacions que presentin.

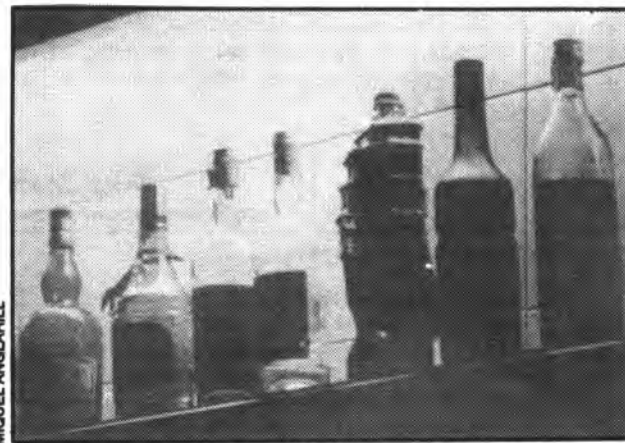
La intoxicació aguda en les formes lleus d'embriaguesa no necessita cap altre tractament que el repòs, tot esperant l'eliminació natural de l'alcohol ingerit. En els casos més greus es veu afectat el sistema nerviós central amb una primera fase

de desinhibició, falta de criteri, depressió, irritabilitat i fins i tot agressivitat.

Aquestes alteracions van seguides de trastorns motrius, com és ara l'alteració de l'equilibri, del llenguatge, que s'associen immediatament a alteracions vegetatives (suor, nàusees, hipotensió). En una tercera fase es perd el to postural, amb accentuació de les manifestacions vegetatives, alteració important dels reflexos i un son estuporós. Segons el grau d'ingestió d'alcohol i d'altres substàncies associades, la son pot provocar un estat de coma i aquest la mort. La intoxicació greu és una urgència mèdica que necessita tractament en un hospital.

En l'alcoholisme crònic hi ha canvis caracterològics molt importants que, per altra banda, condueixen a continuar la ingestió. A part de la dependència física que afecten la memòria, disminueixen el rendiment intel·lectual i provoquen una degradació de les normes ètiques i de convivència.

L'alcohol afecta l'aparell di-

El consum de begudes alcohòliques està molt estès en la població

gestiu, amb signes de gastritis, nàusees, llengua saburral i més incidència d'úlcers gàstrics. Finalment, apareixen diarrees, amb déficit d'absorció de vitamines i anèmia secundària. També afecta el pàncrees i el fetge, de manera crònica (pancreatitis alcohòlica, esteatosis hepàtica, cirrosi hepàtica) o bé de manera aguda just després d'haver ingerit alcohol.

L'afectació neurològica és greu i precoç. S'inicia amb una tremolor fina de les mans i la llengua, pèrdua de força i anul·lació de reflexos. Més tardanament apareixen manifestacions de neuropatia perifèrica (sensació de cansament, pèrdua de tacte i dolor a les extremitats). L'evolució pot portar a l'encefalopatia i al·lucinosis alcohòlica (*delirium tremens*).

Des del punt de vista cardíocirculatori, és freqüent l'aparició d'arítmies cardíques, angina de pit i insuficiència cardíaca congestiva. Aquesta alta incidència es multiplica si s'associa el consum de l'alcohol al tabaquisme, la qual cosa succeeix normalment.

Hi ha també una precoç afectació muscular: la miopatia alcohòlica s'associa a les manifestacions neurològiques per determinar la pèrdua de força i atrofia de les extremitats. Contràriament al que es creu habitualment, la capacitat sexual no millora, sinó que a la llarga l'alcohol provoca una pèrdua del desig i de la potència de l'erecció.

En un alcohòlic es pot detectar anèmia amb unes característiques especials: alteració del funcionalisme hepàtic, augment de l'àcid úric, falta de calci, déficit de potassi i magnesi i augment de triglicèrids a la sang. El tractament de l'alcohòlic es basa en una assistència psiquiàtrica adequada, psicoteràpia individual i en grup, fàrmacs que ajudin a deshabituar i tractament simptomàtic per a les alteracions orgàniques, a més d'una dieta adequada i aportació vitamínica.

AMB LA COL·LABORACIÓ DEL COL·LEGI OFICIAL DE METGES DE BARCELONA

Menorca

Creació d'un nou municipi: el Migjorn Gran

El nou municipi del Migjorn Gran, a l'illa de Menorca, celebrà la seva independència el passat diumenge, dia 9 de juliol. A l'acte hi assistiren nombroses personalitats de la vida política de les illes i de Menorca. Els nou vocals de la Junta Gestora que presidi-

Vacances

Montserrat Cornet

En Josep i la Josefa van preparar les vacances amb deteniment. El pis, a Barcelona, estava a punt per afrontar tots els problemes previstos. Les plantes que no s'enduien, gaudien d'una instal·lació gota a gota últim model. Els electrodomèstics, desconnectats.

En Josep, quatre anys abans, havia fet col·locar reixes entre la sala i la terrassa perquè, per allà, havien entrat els lladres. Mig any després, els mateixos lladres que havien sortit de la presó i es coneixien el camí, van entrar per la finestra del dormitori. El tercer cop ho van fer per la del bany que, com era petita, no tenia reixa. Ara, l'home respirava tranquil. Mentre els lladres tornaven a passejar-se pel barri, lliures, ell vivia totalment empresonat i enreixat amb dues portes blindades i alarmes pertot arreu. El seu habitatge havia esdevingut més inaccessible que un castell rodejat d'un fossat. A la porteria, la qüestió havia estat més greu. Cada incursió d'estrangers comportà una nova

reunió de veïns i un nou i més sofisticat canvi de pany. L'últim invent semblava definitiu: electrònic i de màxima seguretat. Només tenia un inconvenient. Si els porters dormien, en Josep havia de baixar a obrir la porta perquè quedava tancada tant per dintre com per fora. Aquest estiu, per fi, podrien descansar tranquils.

—Noia, comenceu a passar cap al poble, tu i els nens. Jo acabo una feina i vinc d'aquí una estona. Agafa dos paquets i jo m'enduré la resta.

La Josefa, amb el seu cotxe, enfilà la carretera disposada a gaudir d'unes vacances merescudes. Tres hores més tard començà a fer viatges per carregar el cotxe. Estava en el replà quan, un cop d'aire tancà la porta del pis. Les claus eren dintre. No es va esverar. Aniria al carrer i trucaria a la dona. En últim cas, a un manyà... La porteria era tancada. Li calien les claus per obrir-la. Els porters eren de vacances. Els cinc veïns també. Va intentar esfondrar la porta del seu pis... Va restar, impotent, assegut davant la porta del carrer. Era diumenge 6 d'agost. Ni una ànima. Silenci total.

La dona, cada nit va trucar al pis fins que es va convèncer que el seu marit l'havia abandonat. Tres setmanes més tard, quan el veí del tercer va tornar de viatge es va trobar, a l'entrada de l'edifici, el pobre Josep que havia passat les vacances a l'altre món.

rà el recentment creat Govern local, presidida per Cristòfol Moll Huguet, prometeren la Constitució. Aquest nou municipi s'ha segregat del poble del de Mercadal.

Gabriel Canyelles, president del Govern Balear, Tirs pons, president del Consell Insular de Menorca, foren les màximes autoritats presents en l'acte. El nou ajuntament del Migjorn Gran està conformat per set regidors del Partit Popular, un del Partit Socialista Obrer Espanyol i un altre del Partit Socialista de Menorca-Entesa de l'Esquerra de Menorca.

El batle de Mercadal va fer lliurament, al nou batle del Migjorn Gran la vara de co-

mandament, quedant simbolitzada d'aquesta manera la separació dels dos municipis.

- * Loteria Nacional
- * Venta anticipada de décims
- * Bono Loto
- * Primitiva

Carrer Milà, 3 - Tlf. 26 00 78
S'ARENAL DE MALLORCA

Prensa i societat catalanes

El territori de parla catalana sumen, en total, a la vora 10 milions d'habitants, dels quals menys de l'1 per cent llegeix assiduament premsa en aquesta llengua. A hores d'ara, el conjunt de ciutadans de Catalunya, el País Valencià i les illes Balears que compren regularment diaris o revistes en català amb prou feines arriba a les 100.000 persones, sense que les noves generacions de joves que s'han escolaritzat parcialment o ja totalment en català hagin significat cap augment considerable del nombre de consumidors de premsa en la llengua pròpia.

D'altra banda, els controls de vendes i de distribució demostren que els setmanaris d'informació general, en castellà i d'àmbit estatal, venen entre el 30 i el 40 per cent del volum global a Catalunya, el País Valencià i les illes Balears, uns territoris que només aporten el 25% de la població de l'Estat espanyol. És a dir, aquest país és el millor mercat —tant a nivell de vendes com de publicitat— per a la premsa espanyola, la qual, com a contrapartida, informa poc i, de vegades tort, de la realitat econòmica, política, social i cultural dels Països Catalans.

La major part de les revistes setmanals d'informació general espanyoles presenten com a actualitat de màxim interès per als lectors (inclosos els de la nostra perifèria) el que passa i es decideix a Madrid, així com la vida i miracles dels polítics, actors, banquers, esportistes, poetes o bisbes del cor de l'Estat autonòmic. La perifèria, les províncies només tenen interès en la mesura que aporten al paper *couché* la dosi de sang i fetge, marro i escàndols que cada setmana s'inclouen en la fórmula magistral d'aquests setmanaris. El cas de Catalunya, potser, escapa a aquesta constant a causa del pes específic del Principat en el conjunt de l'Estat, però el País Valencià i les illes Balears —podeu comprovar-ho cada setmana— no

L'autor d'aquest article coneix amb profunditat la situació de la premsa escrita en català i en fa una anàlisi on assenyalava les contradiccions en què es mou i la necessitat de fer una reflexió global sobre les perspectives d'un mercat ara per ara dominat pels productes escrits en castellà.

Josep Ramon Lluch

més ocupen les pàgines dels setmanaris espanyols amb ocasió d'assassinats, catàstrofes, inundacions, festes tòpiques, paelles per al Guinness, etc. Així, doncs, no és gens estrany que fora dels estrictes límits autonòmics, els líders polítics, empresaris o escriptors valencians i mallorquins siguin tan absolutament desconeguts com els de Madagascar, Haití o Burundi.

Aquest país —capdavanter en empena econòmica, innovació tecnològica i capacitat exportadora i punter en oferta artística i cultural, malgrat el discurs europeista i modernitzador que a tot s'aplica— mai no assolirà el nivell europeu que enveja mentre siga incapaç de pagar la volta a la situació actual: menys de 100.000 persones d'una població global de 10 milions de ciutadans de Catalunya, el País Valencià i les illes Balears compren regularment premsa en la llengua pròpia.

La clau d'aquest repte és clara i serveix tant per a la premsa escrita en català com per als mitjans audio-visuals: l'aposta per la qualitat del contingut i l'arrelament obsessiu en la realitat del país de la informació que s'hi ofereix.

En aquest sentit, els ciutadans han d'entendre aquest compromís i valorar suficientment el fet que informar del que passa a la vora de casa, al poble del costat, al país de dalt, de baix o de mar enllà no significa ser més casolans i menys europeus que quan s'informa de la roba interior de les amants d'empresaris, banquers o polítics *mesetaris*. Ja s'ho faran a Vallecás, Guadalajara o Valladolid si els interessa especialment amb qui i com passen les vacances d'estiu tota la parentela de l'anterior cap de l'Estat, la família reial anglesa o Lina Morgan. Aquests temes, aquesta línia informativa estan tan lluny dels interessos reals i concrets dels ciutadans catalans, valencians i balears com les interioritats de la família reial japonesa o els problemes sexuals d'un pintor de cinquena categoria de Melilla.

Enfront de les grans empreses de comunicació espanyoles (algunes de les més importants de les quals tenen la seu a Catalunya), cada vegada més interrelacionades, cada vegada més poderoses, cada vegada més subjectes a les directrius que marquen els grans holdings comunicatius europeus, les iniciatives empre-

sarials que pretenen crear, consolidar i fer competitius mitjans en català es troben en un desavantatge esfereïdor. Malgrat la diferència de potencial econòmic i d'infraestructures, els mitjans de comunicació en català han de competir dia a dia en els quioscos amb una enorme oferta de capçaleres en castellà que, al capdavall, informen poc, i repeteixo, sovint tort, de la realitat d'aquest país. El resultat d'aquestes circumstàncies és evident: la manca de potencial suficient i el migrat mercat, així com la desconfiança de molts anunciants impedeixen als mitjans en català que puguin millorar les infraestructures tècniques i professionals i competir periodísticament amb la resta de l'oferta en castellà... en el territori propi. La conseqüència és que quan s'esgota el voluntarisme dels promotors i el capital inicial del projecte —o quan cap grup polític té interès a mantenir-lo pagant-ne els deutes que generen—, pleguen.

A hores d'ara, i des del passat mes d'octubre en què tancaren els setmanaris *El Món* i *Setze*, només hi ha a la venda, cada setmana, arreu dels territoris de parla catalana, una revista d'informació general, *El Temps*. Aquest setmanari, des de València, acaba de celebrar ple de salut i amb projectes de futur molt ambiciosos els primers cinc anys de vida, però aquestes bones perspectives no poden amagar l'evidència que és l'únic setmanari d'informació general en català enmig d'un mercat dominat per les revistes en castellà editades a Madrid. Aquest fet hauria de moure a la reflexió a aquells que administren, gestionen, governen dissenyen i pensen aquest país. La qüestió és saber qui volem que ens informe i com volem que se'ns informe, en quina llengua, amb quins plantejaments nacionals. I la qüestió no és cap broma.

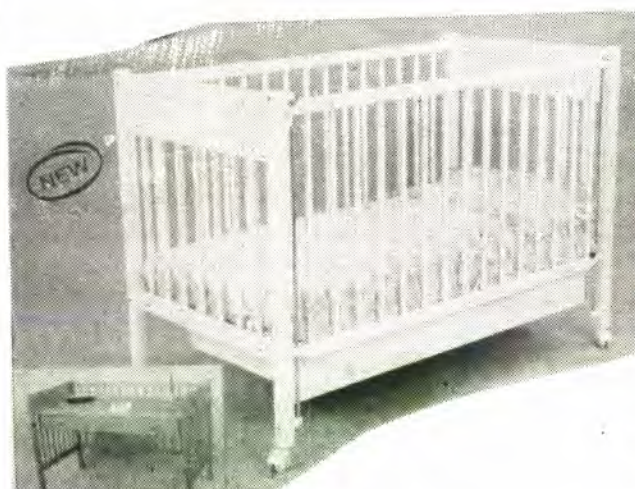
Josep Ramon Lluch és director del setmanari 'El Temps'

■ **Futbol.** Aquesta selecció de s'Arenal, dirigida per Enrique Ogazón i formada per (drets) Blázquez, Pere Javier, Àngel, Joan Carles, Cosano, Pere, Núñez, Diego, (acotats) Joan Manuel, Alemany, Manolito, Isidre, Pou, Agustí i l'entrenador, varen batre a l'Hotel Llibreria Ferrer i Bar Pou de Llucmajor, dins el programa de festes de s'Arenal. (Foto Valeriano - A. de V.).

■ **Pétanca.** Aquests són els guanyadors del darrer XVIII Torneig «Son Verí», a les Festes de s'Arenal. A la foto, a més del Tripleta de Sóller formada per Andreu Mas, Pere Martínez i Toni Duque, hi figuren l'àrbitre, Sr. Paco Valls, Don Pere Cànals, propietari de les Pistes del Club Tennis Arenal, on se juga cada any l'esmentat Torneig, el tinent de Batlle de s'Arenal, Patrocinador, i el nostre amic, Pep Coll, organitzador i responsable de la competició pétanquera i President del C.P. Son Verí. (Foto Valeriano - A. de V.).

Boutique
NURI *stil*

Llenceria-Corseteria-Roba infantil
Carrer Milà, 34 (cantonada carr. Militar)

Premamà-Puericultura-Coxets d'infant
Carrer Exèrcit Espanyol, 4 - Tlf. 49 11 67
S'ARENAL DE MALLORCA